

2011 m. vasario 18 d., penktadienis

Nr. 7 (929) | Kaina 2,50 Lt

D a i l é | M u z i k a | T e a t r a s | K i n a s | F o t o g r a f i j a

Gerbiamieji skaitytojai,

Jei dar neužsiprenumeravote „7 meno dienų“, primename, kad kasmėnesinė prenumerata priimama iki kiekvieno mėnesio 22 d. Prenumeratos kaina mėnesiui – 8 Lt, likusiems metams – 64 Lt. Prenumerata priima visi pašto skyriai ir interneto tinklalapis www.post.lt

3

Aido Giniočio spektaklis „Vasarotojai“

4

Ilgiausias Valentino Masalskio monologas

5

Gedimino Pranckūno fotografijos

7

Ukrainos jaunieji menininkai „Titanike“

8

Pirmieji Berlinalės įspūdžiai

Psichiatrijos muziejus „Het Dolhuys“ Harleme, Olandijoje, įkurtas 2005 m.

Kalbėjimas erdvėmis

Pokalbis su architektu Hermanu Kossmannu

Sausio mėnesį Nacionalinėje dailės galerijoje vyko Architektūros pokalbių fondo renčiamas paskaitų ciklas „Show off: reginio architektūra“. Trečiosios paskaitos svečias – vienas Amsterdamėje įsitikurusio parodų architektūros ir dizaino studijos „Kossman.de-jong“ įkūrėjų Hermanas Kossmannas. Ši studija kuria ekspozicines erdves, skirtas įvairiomis temoms – nuo istorijos, literatūros iki gatvės meno, psichiatrijos ar mikrobiologijos. Paskaitoje „Pasaikojančių erdvų kūrimas“ buvo pristatyta ir neseniai išeista knyga „Pasakojančios erdvės“, kurios bendraautorė Suzanne Mulder taip pat viešėjo Lietuvoje.

Kas padaro erdvę įtraukiančią, pasakojančią?

Pagrindinis tokios erdvės požymis yra žmonės, kurie nori joje būti. Tai yra esmė. Tokia erdvė – tai

ne tik forma ar vieta, bet ir vėtos dvasia, atmosfera, užpildyta pasaikoju, istorija, drama, jausmai, kitomis emocijomis. Ir tai yra dalykai, kuriuos mes turime sumodeliuoti naudodami architektūros ir dizaino priemones. Todėl dirbame ne tik su muziejaus interjerais: juos perdažome, perstatome etc., bet kuriame naratyvą, siužetą, kuriuo ir užpildome tą erdvę.

Paskaitoje kritikuojate tradicinį muziejų. Kuo jis nepatrauklus? Ankstesnės kartoms tik, kodėl nebentinka šiandien?

Tradiciiniu vadinu tokį muziejų, kuris koncentruojasi į objektą, kolekciją. Daiktas įdedamas į vitriną ir visa lankytojo patirtis siejama tik su šiais eksponuojamais objektais. Kartais to pakanka, nes daiktai patys pasakoja istorijas. Vis dėlto ši koncepcija dažnai tampa šiandieninių muziejų problema – jaunimas nebenori į juos eiti, jiems tai nuobodu. Daiktai, ištrauktii iš konteksto, nieko nebepasakoja. Méginant užpildyti šias spragąs, atsiranda

gausybė teksto. Tradiciniame muziejuje eksponuojama arbato šaukštelių kolekcija nieko nepasako apie arbato gérimo kultūrą. Rodyti ne šaukštelius, o pasakoti, kas yra arbato gérimo kultūra, – būtent taip aš suprantu mūsų studijos darbo tikslą.

Tam tikra prasme Jūs kuriate patį eksponatą, t.y. kuriama ekspozicija tampa eksponatu, o ekspozicijos architektai tampa pačios ekspozicijos kūrėjais?

Būtent. Eksponuojamas nebe daiktas, o erdvinis pasakojimas. Žinoma, tas pasakojimas nėra visiškai mūsų, kaip nepriklausomų kūrėjų. Tai būtų galima palyginti su knygos rašymu ar filmo režisavimu. Tarkime, kurdami Psichiatrijos muziejų mes dirbome su autentišku turiniu, kurio negalėjome iškraipyti. Tačiau kaip ir kuriant filmą pagal W. Shakespeare'o „Makbeto“ siužetą nevertojama XVII a. kalba, bet pateikiama visiškai nauja ir moder-

NUKELTA | 6 PSL.

Entuziazmas, užsispypimas ir opera

Pokalbis su kultūros vadybininke Ana Ablamonova

Nepriklausomos kūrybinės grupės „Operomanija“ vadovė, šiuolaikinės operos festivalio NOA („Naujosios operos akcija“) organizatorė, kultūros vadybininkė Ana Ablamonova 2011 m. sausio – vasario mėnesiais stažuojasi Austrijos sostinėje, kamerinės operos teatre „Wiener Kammeroper“.

Kokie keliai atvedė į Vieną?

Atsiradau spontaniškai. Dalyvau ES programos jauniesiems kultūros vadybininkams „Gulliver Connect“ konkurse stažuotėms. Konkursu paraiškoje abstrakčiai nurodžiau dominančią sritį – *contemporary opera*. Po kiek laiko gavau žinią, kad laimėjau stipendiją ir turu surasti tą *contemporary opera* vietą, kuri mane domintų. Tuomet ir prasidėjo galvos skausmas, nes, pasirodo, rasti kažką nuolat tikslingai veikiančio *contemporary opera* srityje nėra paprasta. Po ilgų paieškų, derybų pavysko susiartīti su kompanija, kurios filosofija yra artima operomaniškoms idėjoms ir kuri šio sezono programe kaip tik turi šiuolaikinės operos pastatymą. Su teatro vadovu suderinome mano veiklos barus, datas. Ir štai aš čia. Viena nebuvu tikslingai planuota stažuotės vieta. Taip susiklostė aplinkybės.

O kodėl taip tikslingai domitės šiuolaikine opera?

Apskritai opera buvau „užkrėta“ besimokydama B. Dvariono muzikos mokykloje. O studijuodama Lietuvos muzikos ir teatro akademijos magistrantūroje 2007 m. rudenį sužinojau apie jaunuujį kompozitorų su operos daileinku Jonu Sakalauskui priešaky iniciuojaus naujų operų pastatymus. Ir kadangi man, tik baigusiai lankysti tarp Vilniaus ir Sankt Peterburgo (4 metus derinai studijas šiuose miestuose), atsirado neišaudoto laisvo laiko, susiekiau su Jonu ir pasiūliau savo, kaip choremeisterės, paslaugas, nenorėdama apskrauti organizacinius darbus, nes tuomet rūpinausi kitų kultūros projektų vadiba.

Spėju, kad organizacinių darbų krūvis tik padidėjo...

Taip, ši veikla labai įtraukė. Pradėjome kartu formuoti programą, kūrėjų tandemus, konцепciją, reklamos planus ir tai realizuoti. Dabar manau, kad tuomet nelabai suvokėme, ką darome ir iš ką tai gali išaugti. Energijos ir visų dalyvių entuziazmo prasme pirmasis NOA festivalis buvo labai stiprus įvykis. Po festivalio, atsirado ir norai testi. „Operomanijos“ padatinimas gimė rengiant NOA, eilinėje naktinėje elektroninių laiškų sesijoje su Jonu diskutuojant apie tai, jog ši veikla yra kaip liga, priklausomybė, operos narkomanija, operomanija. Be-

je, neblogas pavadinimas kūrybincių grupei.

Taigi pirmiausiai gimiė NOA festivalis, tada atsirado pavadinimas, įvardijantis mūsų sambūrį, o kiek vėliau buvo įkurta projektus administruojanti organizacija.

Ar toli pažengėte per šį laikotarpi?

Per daugiau nei trejus metus NOA festivalis išaugo, prie mūsų prisijungė daugiau menininkų (šiuo metu „Operomanijos“ duomenų bazėje – apie 300 menininkų iš Lietuvos ir užsienio). Pakeitėm festivalio pavadinimą (iš Trumpametražių jis tapo Šiuolaikinės operos festivaliu NOA), kas tiksliau atspindiame pristatomą turinį. Buvo sukurta ir pastatyta 20 operų, užmegztai įvairių vietinių ir tarptautinių ryšių. Organizavome nemažai kūrybinių dirbtuvų operos kūrėjams, atlikėjams, garso režisieriams, įvairių šiuolaikinio meno renginių.

Per trumpą laiką spėjote daug nuveikti. Kokia čia pastaptis?

Entuziazmas, užsispypimas ir opera. Iš pradžių gančtinai blaškėmės. Idėjų buvo (ir yra) daug, kiekvienu jų norėjome realizuoti, nors neturėjome nei finansinių, nei techninių galimybių. Po truputį „Operomanijos“ konceptija išskristalizavo. Išmokom atsirinkti, suformulavom veiklos strategiją, „Operomanijos“, NOA festivalio ateities viziją. Tad šiuo metu „Operomanija“ ramiau gyvoja renginių prasme: turime prioritetinius NOA festivalių, šiuolaikinės operos kursus, pagal galimybės plėtojame vertingiausias idėjas, jos papildo ir palaiko pagrindinius projektus. Šalia to aktyviai plečiame tarptautinius ryšius, reprezentuojame analogų neturintį mūsų judėjimą už Lietuvos ribų.

Ar išties „Operomanija“ neturi analogų?

Dar nepavyko susidurti. Atradome tai, kuo galime būti idomūs ir unikalūs victimių ir tarptautinių mastu, o iš kuo patys sau galime būti idomūs. Tai, ko nėra arba yra mažomis dozėmis ir savaimės nesukuria naujos kultūros, judėjimo. Be to, suteikiame daugeliui menininkų erdvę realizuoti save, bendradarbiauti, skatiname juos išlikti profesijoje bei šalyje. Ir apskritai, manau, šiuolaikinė opera, kaip erdvė kūry-

bai, turi didelį potencialą. Sintetinis menas, kurio ryškiausia išraiška ir yra opera, leidžia sumaišyti įvairiausius grynum elementus, idėjas, galiusiai žmones, dėl ko gali ginti naujos meno formas ir turinys.

Siekiate atnaujinti operos žanrą?

Tam, kad žanras gyvuotų ne kaip muziejinė relikvia, reprezentuojant tam tikro laikotarpio kūrybinį palikimą, jis turi keistis, reaguoti į realias. Opera, būdama pompastiškiausia meno forma, ilgą laiką gyvavo kaip savo klasikos valstybės atributas, galios simbolis, demonstruojantis rėmėjų potenciją, teatro erdvėje suskaidantis visuomenę į socialinius sluoksnius. Kūrybine prasme žanras evoliucionavo: iš pradžių buvo solisti, vėliau kompozitoriai, o šiuo metu – režisierių vystoma raiškos forma. Manyčiau, operos ateitis šiam evoliucijs procese – kūrybinės komandos, kur idėjos generatoriumi, vadovu nebūtinai turi būti kompozitorius kaip anksčiau. NOA operas kartais inicijuoja ir kūrybiniam procesams vadovavojančiai ir net choreografi. Dėl ko nereitai žanro ribos prasiplėsdavo, atsirado tokų formų kaip monospektaklis-opera, šokio opera ir dar kitokios operos, kurios galbūt galėtų būti įvardintos antioperomis.

Tai kas yra šiuolaikinės operos autorius?

Kronika

„Menų spaustuvėje“ – svečiai iš Norvegijos

Nuo šios savaitės „Menų spaustuvėje“ viešės svečiai iš Norvegijos – Bergene įsikūrusi šiuolaikinio šokio ir teatro trupė „Winterguests“. Norvegų menininkai čia repetuos naujausią savo spektaklį ir surengs kūrybinės dirbtuvės lietuvių šiuolaikinio šokio studentams ir profesionalams. Trupė 2006 m. įkūrė rašytojas, choreografas ir režisierius Alanas Lucienas Øyenas.

Pradžioje „Winterguests“ labiau koncentravosi į šokį, kuriamo kartais būdavo naudojami teksto intarpai. Vėliau šokis ir teatras pavirto dviem lygiagrečiomis trupės kūrybinėmis kryptimis. Norvegų scenos menininkų spektakliai aplankė 15 šalių keturiuose žemynuose.

Suprantama, kad emociinis muzikos poveikis labai stiprus, dėl ko ji dažnai laikoma operos dominantė. Tačiau šiuolaikinių technologijų galimybės, kitokie operos kūrimo principai leidžia nemuzikinius muzikinio teatro elementus sukurti ne mažiau paveikius. Ir tai yra viena iš idėjų, kurių norėtume akcentuoti. Šiuolaikinė opera nėra vien kompozitorius kūrinys, tai yra kūrybinės komandos darbas. Muzika nebučia dominuoja šiuolaikinėje operoje, kiti elementai yra lygiaverčiai, o kartais svaresni. Kiekvienas atvejis individualus. Žanras, turėjęs savo išskirtinę, „Operomanijoje“ yra permastomas labai laisvai.

Papasakokite apie stažuotę Vienos kamerinės operos teatre.

„Wiener Kammeroper“ – miniatūrinis teatras (303 vietas salėje), įsikūręs Vienos centre. Pagrindinė veiklos kryptis – retesnių įvairių epochų (nuo baroko iki šių laikų) operų reprezentacija. Teatras dirba su jaunaisiais menininkais. Nors, turėjau pasakyti, austriška jaunojo menininko sąvoka skirtiasi nuo lietuviškos: čia jišyra daugiau keturių dešimtmecius. Teatre yra administracinė komanda, techninės personalas. Atlirkėjai ir kūrėjai yra kviečiami dalyvauti pastatymuose atsižvelgiant į tų pastatymų poreikius. Nuolatinės trupės teatre nėra. Remiamasi menininkais, su kuriais nuolat bendradarbiaujama.

Mano stažuotės metu teatre vyksa britų kompozitorius H. Birtwistle' operos „Ijo aistra“ („The Io Passion“) pastatymas. Salygos projektu realizuoti puikios ir nereikalauja ypatingo vadybinio išradimo: 5 savaitės repeticijoms, teatro scena faktiškai neužimta kitais renginių, yra visas techninis, projektais koordinuojantis, administruojantis personalas. Žodžiu, kurortas! Lietuvoje tokios sąlygos – didelė prabanga. Ypač „Operomanijai“ ar kitiems nepriklausomiems kūrybiniams benamiams.

Su kokiomis užduotimis tenka susidurti?

Pirmausia susipažinu su teatru, jo personalu, veiklos principais, repertuarine politika. Vėliau įsijungiu į „Ijo aistros“ veiklą. Kadangi visi pastatymo darbai yra identiški operomaniškiems (tik darbo sąlygos čia puikios), įsitrukiau į mane labiausiai dominančią reklamas, komunikacijos sritį. Susipažinu su projekto reklamos kampanijos planu, parengiau papildomų pasiūlymų, juos po aptarimo ir patvirtinimo pradėjau realizuoti. Tikrai įdomu, kaip tokioje ypač konservatyvioje, nelanksčioje rinkoje, kur kasdien vyksta daugybė renginių, realizuojama kitokio projekto komunikacija, į ką orientuojamas, kaip ši tikslinė auditorija pasiekiamai, kiek ilgai Vienoje (kur šiuolaikinių menu vis dar laikoma Schenbergo, Britteno kūryba) gyvuoja išties šiuolaikinės operos pastatymas.

Daug laiko praleidžiate įvairiuose renginiuose. Kokia yra Jūsų Viena?

Manyčiau, Viena vis dėlto nėra „mano“. Ji labai įdomi, tačiau... Suprantama, veikla teatre nėra vienintelė galimybė pasisemti naujos partysties, įspūdžių, energijos. Vienoje pilna erdvė, kur kasdien vyksta gausybė renginių. Dauguma jų gan tradiciški, ir Viena toli gražu nėra avangardinio meno Meka. O ir vadibiniu požiūriu šis miestas, manyčiau, nėra geriausias pavyzdys. Viskas gan konservatyvū: kultūros sistema, tradicijos, amžiaus suformuotas Vienos kultūros pobūdis yra patogūs ir nelankstūs. Tačiau būtent dėl skirtumų ši patirtis įdomi. Be to, daug gyvenimiskų austriškų dalykų yra kitokie ir gali sukelti naujų minčių. Niekada negali žinoti, kokia meninė ar vadybinė idėja, kada, dėl kokių priežasčių atsiras ir bus įgyvendinta...

**KALBĖJOSI
RITA VALIUKONYTÉ**

Dance Company (Izraelis) – garsiose šiuolaikinio šokio trupėse. Šiuo metu jis yra vienas „Maria Kong Dance Company“ įkūrėjų, taip pat choreografas ir šokėjas.

Vilniuje Léo Lérus praves dvi kūrybinės dirbtuvės, kurių pagrindas – „gaga“ technika. Pirmasis užsiemimas – pradinio lygio. Antrasis skirtas tiems, kurie dalyvavo pirmajame arba jau turi patirties su šokio technika.

„Gaga“ yra judesio kalba, kurią ištobulino garsus choreografas Ohadas Naharin, dirbdamas su „Batsheva Dance“ trupe. „Gaga“ – laisvės ir malonumo patirtis. Ši technika padeda išlaikinti instinktyvų judėjį, suvienyti sąmoningą ir pasamonitorinį judėjimą, – savo kūrybinės dirbtuvės pristato Léo Lérus.

„MENŲ SPAUSTUVÉS“ INF.

Neišnaudota proga

Aido Giniočio spektaklis „Vasarotojai“

Austėja Adomavičiūtė

Naujai „Keistuolių teatro“ premjerai pasirinkta Maksimo Gorkio pjesė „Vasarotojai“, vaizduojanti tingenų ir aprūpintą vasarotjančių XX a. pradžios rusų inteligenčių gyvenimą, galėjo nuskambeti aštriai ir aktuali. Tereikėjo visą dėmesį nukreipti į socialinę kritiką. Deja, šiuo atveju režisierius Aidas Giniotis pasirinko kitą kelią, o gal, tiksliau, vis dar jo ieško.

Pačios pjesės varikliu tampa nieko neveikimas, provokuojanis šeimynines pykčio scenas, nepasitenkinimą savo buitimi bei būtimi ar nuolatinį gailestį sau, verkšlenimą. Vasaroja ydū kamuoja žmogelį, save vadinantis šviesuomenę, jau nebegalintys vienas kito pakęsti, nebetrintys dėl ko gyventi, egzistuojantys be tikslų. Žmonės, nuvarginti sotumo ir materialaus gėrio, savo svajones, siekius ir moralę iškeičę į turtingą gyvenimą.

Čia Giniotis bando vesti dvi temas: iš sočių inteligenčių nuobodolio kylanti santykių problema ir teatras, jau nebeaktualus tokiai vienuomenei. Abiejose – aiškios aliujos į šiandieną, bet apie tai spektaklyje užsimenama tik tarp kitko ir iki galo neišsprendžiama. Režisierius per daug dėmesio skiria žmonių tarpusavio santykių aiškinimosi dramai, bet vėlgi ne įdomesniams jos išraiškos būdui. Vyro ir moters dialogų scenos – ar tai būtų meilės prisipažinimas, ar neapykantos išraiška – sprendžiamos vienodai: vyras melodramatiškai parpuola ant kelių ir apkabina moters kojas. Atrodo, lyg kelių kartus iš eilės būtų vaidinama ta pati scena.

Kone viso spektaklio metu skambariai yra dainuojama, niūniuojama melancholiška rusų liaudies dainos „Step' da step' krugom“ melodija (spektaklio kompozitorius Sigitas Mickis). Scenografijoje ir veikėjų kostiumuose (dailininkė Ramunė Skrebūnaitė) dominuoja šviesios spalvos, scena iškloti medinėmis lentomis – aiški aliuzija į medinį va-

sarnamį, kuriame nuobodžiauviša inteligenčia. Rekvizitų sudaro tik kėdės ir spektaklio metu iš dviejų stulpų sukalama „scena“, o šiaip aktoriai „naudojasi“ menamais daiktais. Gelsvai rusvo atspalvio kostiumai suvienodinėti vasarotojus, tačiau charakteringesniems personažams dailininkė prideda ryškesnių detalių – pavyzdžiu, Kalerijos sijonas papuošiamas įmantriais juodų siūlų raštais.

Apšvietimu (šviesų dailininkas Darius Malinauskas) scenoje išskirtos kelios vaidybos aikštės, kuriose vyksta atskiros veikėjų mizanscenos. Pirmoje dalyje apšvietimas ir kabaničios lentelės tampa nuorodomis į atskiras veiksmo vietas, kuriose aktoriai bendrauja pantomima. Čia spektaklis režisūriškai sudėliotas tvirčiau, veiksmas dar gana nebloglai valdomas. Tačiau pjesėje autorius pajuokiamu inteligenčių tingus gyvenimas ir vasarojimo dykinėjimas nejučiomi visų spektaklijų persmelkia nuoboduliu. Kruopštus veiksmo ir mizanscenų sustygravimas pirmoje dalyje vėliau režisieriu slysta iš rankų ir mezganties daugybė linijų pasmerkia žiūrovą pasimesti siužete. Režisieriu pavyksta scenoje tik iliustruoti atskirų veikėjų santykius, tačiau jų interpretacija nepateikiama.

Pastaruoju metu ne vienas režisierius kalba apie teatro problemas, ryšio su žiūrovu nebuvimą, apskritai teatro būtinybę ar nereikalingumą. Ryškiausiai šio sezono pavyzdžiai buvo Gintaro Varno „Publika“ bei Vido Bareikio „Telefonų knyga“. Tačiau Giniotis šiu spektaklių kontekste apsiribojo tik gana tiesmukai parodės teatro teatre principą, neapeliuodamas į gilesnę prasmę. Tik spektaklio pradžioje ir pabaigoje pasigirsta iš Gorkio teksto ištrauktas nedidelis vasarrietės darbininkų dialogas, užsimenantis apie teatrą ir vasarotų vaidinimus. Šis nedidelis epizodus tapo atspūtini režisieriu spektaklyje naudoti teatro teatre principą. Nedidelias vaidinimais spektaklyje virsta Gorkio apsaky-

mai, kurių papildomas pjesės siužetas. Tuomet vasarotojų minia virsta žiūrovais, kol kiti aktoriai šiuos apsakymus čia pat suvaidina.

Vis dėlto šie epizodai iškrenta iš spektaklio (kurio konceptualumu taip pat galima abejoti) konteksto ir tėra gražių istorijų intarpai, užuot atvėrė gilesnes prasmes. Rezultatas – su kickvienu pasirodymu vasarotojų susidomėjimas spektakliais slopsta. Paradoksalu, bet šios nedidelius pasirodymus scenos vaidybos ir aktorių susiklausymo prasme atrodo gerokai stipresnės, nei bendras spektaklio vaizdas.

Jau iprasta, kad „Keistuolių“ spektakliuose darbas su aktoriais, jų ansambliskumas yra bene didžiausia spektaklio stiprybė, bet šiek tiek, vienu metu dirbant su keliu mokyklų ir kartu aktoriais. Giniočiui nepavyko pasiekti net darnaus aktorių ansamblio. Viskā dar labiau komplikuojatai, kad aktoriai beveik neturi galimybės pailsėti – per visą spektaklį jie nepalieta scenos, kartais patys tapdami žiūrovais. Tingi ir varginant atmosfera, kankinanti Gorkio pjesės veikėjus, po truputį persmelkia ir pati spektaklį.

Kone visi kurti personažai neturi ryškų bruozų, tvirtos koncepcijos. Idomiausiai tie, iš kuriuos režisierius ir aktoriai pažvelgė su ironija ir šaržavo, tarp šių išskirčiau Olgą (Rasa Samuolytė), Basovą (Darius Meškauskas) ir Kaleriją (Aldona Vilutytė).

Labiausiai išbaigtą ir pasisekusį spektaklio personažą kuria Rasa Samuolytė. Jos „bobiška“, dėl visko dejuanti Olgą yra komiška, o nuolatiniai įvykių komentariai pagyvina veiksmą. Aldonos Vilutytės Kalerija – charakteringa, į kenčiančios inteligenčių menininkės poziciją pretenduojanti poetė mėgėja.

Iš rimtuju spektaklio temų įdomiausiai savo nelaimingos meilės Varvarai (Viola Klimčiauskaitė) liniją veda Justo Tertelio Rumiinas. Jis – kone vienintelis žmogiškų savybių nepradarės veikėjas, ir nors jo scenų su Klimčiauskaite tempas

Scena iš spektaklio „Vasarotojai“

K. ŽIŪKYTĖS NUOTR.

režisierius bando atrasti aiškią konцепciją. Sunkoka nusakyti ir tikslesnį spektaklio žanrą, jis, kaip ir pats spektaklis, nevientisas, jungiamas komedijos, dramos, parodijos bei medrodamos elementai.

Surinkta stipri įvairių kartu ir teatrų aktorių komanda, spektaklio dramaturgijai pasirinkta Gorkio kūryba, teatro tema... Atrodo, iš Giniočio pastatymo buvo galima tikėtis neeilinio teatrinio įvykio, tačiau, bandant aprėpti per daug, „Vasarotojai“ liko tik pabiro scenos be visumos: spektaklis neišbaigtas, neartikuliuotos minties ir ilgainiui priverčiantis žiūrovus, kaip ir dykinčiančius vasarotojus, nuobodžiauti.

do ansamblio giedama viduramžių ir renesanso muzika čia susijungia į nuostabų skambesį.

1994 m. šių muzikos garsenybių išleistas albumas „Officium“ iškart buvo parduotas daugiau kaip 1,5 milijono tiražu ir pelnė daugybę apdovanojimų. Didžiulė šio albumo sėkmė paskatino muzikantus kurti naujus bendrus projektus – 1999-aisiais ECM išleido panašaus pobūdžio albumą „Mnemosyne“. O viisiškai neseniai, 2010 m. spalį, Janas Garbarekas ir Hilliardo ansamblis tarsi grįždamai į pradžią parengė ir išleido pirmojo albumo dvasiai artimą projektą „Officium Novum“. Su šiaisiai projektais muzikantai yra surengę daugybę turų ir šimtus koncertų visame pasaulyje.

Džiazo saksofonininkas Janas Garbarekas vertinamas už nuostabaus grožio saksofono tembrą ir stebuk-

lingą jo skambesį. Tarptautinę karjerą jis pradėjo 1970 m., pasiraše sutarti su vokiečių prodiuseriu Manfredo Eicherio vadovaujama įrašų firma ECM ir išleidę puikų albumą „Afric Pepperbird“. Nors saksofonininkas muzikavo ir nemažai koncertavo su tokiais džiazo meistrų kaip klavisininkas Chickas Corea ir trimtininkas Donas Cherry, labiausiai Janą Garbareką išgarsino bendradarbiavimas su neprilygtamu amerikiečių pianistu Keithu Jarretu. Džiazo klasika laikomi tokie ECM išleisti jų albumai kaip „My Song“ ir „Belonging“. 1980 m. Janas Garbarekas subūrė savo grupę ir ši greitai tapo labai populiaria, čia yra grojė tokie meistrai kaip gitariastai Billas Frisellas ir Davidas Tornas. Jano Garbareko muzika kiek orientuota į vadinančią world music stilium, kai įkvėpimo semiam-

si įvairių kultūrų, epochų ir kraštų muzikoje. Tad nereikėtų stebėti jo įrašų radus ne tik džiazo, bet ir klasikos bei populiariosios muzikos sąrauose. Garbareko polinkis neužsidaryti džiaze paskatino prieš keliolika metų – staiga kilus atgimusi domėjimosi grigališku choralu bangais – imtis bendro projekto su neprilygstu senosios ir naujosios muzikos interpretatoriumi Hilliardu ansambliu.

Po praėjusių metų sėkmės, kai kartu su Nacionaliniu operos ir baletų teatru buvo surengti Niujorko filharmonijos orkestro ir pianisto Jevenijaus Kissino koncertai, „Vilniaus festivaliai“ tėsiai Metų išskirtinių koncertų seriją – be šio koncerto, 2011 m. Vilniuje numatoma surengti dar kelių klasikinės muzikos ižymybų pasirodymus.

„VILNIAUS FESTIVALIU“ INF.

Jan Garbarek

Pasaulinio garso saksofonininko Jano Garbareko improvizacijose išsiliejantis Norvegijos fiordų grožis ir didingumas bei mistiką ir amžinąybės dvelksmą atverianti Hilliar-

Anonsai

Janas Garbarekas Vilniuje su Hilliardo ansambliu

Balandžio 15 d. „Vilniaus festivaliai“ rengia Šv. Kotrynos bažnyčioje koncertą, kuriame pasirodys visame pasaulyje žinomi muzikos atlikėjai – džiazo – žvaigždė Janas Garbarekas ir vyrų vokalinis ansamblis iš Didžiosios Britanijos „The Hilliard Ensemble“. Išgirdus šių muzikantų vardus, tūkstančiams melomanų prieš akis iškyla bene garsiausias įrašų kompanijos ECM albumas, iki šiol parduodamas milijoninius tiražus. Bendras Jano Garbareko ir „The Hilliard Ensemble“ muzikinis projektas – tai derinys, prieš 17 metų stulbinama komercine sėkmę įrodė, kad masinių susidomėjimą gali sukelti ne tik popmuzika.

Ilgiausias artisto monologas

Daivos Šabasevičienės knyga „leškant teatro“

Irena Aleksaitė

Solidžios apimties knygos „Ieškant teatro“, kurią parengė teatrolė Daiva Šabasevičienė, žanrą ne taip lengva nusakyti. Gal tai pokalbiai su artistu Valentiniu Masalskiu, o gal artisto mintys apie daugelį problemų, susijusių su šiuolaikiniu teatru ir menu bei jo funkcionalumo bruožais. D. Šabasevičienės pasirinkta laisvą knygos kompoziciją, matyt, nulémė aktoriaus ir teatrolės susitikimai, kai V. Masalskis rodydavo savo pastatymus Nacionaliame dramos teatre, kur dirba ir knygos sudarytoja. Laisvas, improvizuotas dialogas, gimstantis čia pat, per susitikimą, suteikia knygai gyvumo. Bet, kaip suprantu, kai kurios dialogo kryptys knygos autorės buvo iš anksto numatytos, aptartos su artistu iki būsimimo susitikimo prieš ar po spektaklio.

Daiva Šabasevičienė visą knygos erdvę užleidžia Valentiniui Masalskiui, pati yra tik kulkli klausiančioji, o kartais ir provokatorė, pateikianti kokį nors aštresnį klausimą artistui, kuris tas „kietas“ problemas glaudo iš rišetus.

Šiaip ar taip, iš gausaus šiandienos aktorių būrio D. Šabasevičienė išskyrė būtent tą, kuris turi ką pasakyti, kuriam rūpi gerokai platesnis klausimų ratas, o ne tik jo asmeninė sceninė veikla. Perpasakoti, apie ką mąsto ir svarsto V. Masalskis šioje knygoje, reikštų po puslapį ją sukonspektuoti. Tuo tarpu paėmę knygą į rankas, godžiai ją perskaitysite.

Man pasirodė ypač prasmingos ir aštros artisto mintys apie šiuolaičinio teatro neišsprėstas organizacines ir menines problems, apie aktoriaus padėtį ir pavojus, kurie šiandien ypač išryškėjo slautėjant televiziniam žemiusiui lygio popsu... V. Masalskis sako: „Šiandien nickas viešai neįvardija, ar teatras fiktyviai išlaikomas – kuriama iliuzija, – ar iš tikriųjų išlaikomas.“ (p. 104) Ir toliau: „Mes nemokame kovoti. Tai rodo mūsų nebrandumą, mes ne-

sam bendruomenė. [...] Mes norime kurti ir neapsimetinėti, jog valstybė rūpinasi menu, švietimu ar kuo nors kitu. Dėl to aš labiau kaltinu mūsų visuomenę, o ne valdžią. Jeigu mes mokėtume reikalauti, daug kas pasikeistų.“ (p. 109)

Mielas Valentinai, ar esate išsiuvinėjus, kad kokiui nors būdu galima išjudinti absolūciai inertiską, abejingą mūsų teatrinę bendruomenę? Juk kaimyninėse šalyse veikia teatro sajungos ar kitokio tipo organizacijos, kurios ir suburia teatro žmones patiemis įvairiausiemis tikslams, uždaviniamis ir žygiam. Mes – padrikas būrys. Kartą, prieš daugelį metų, keli ryžtingi vyrai aktoriai ēmėsi iniciatyvos sukurti kažką panašaus į teatro bendruomenę, siūlė programą. Kas iš viso to iščio – ogi spektaklis, kuriame kiekvienas, lipęs į tribūnų, siekė kuo efektingiau suvaidinti savo vaidmenį. Tuo tarpu Teatro sajunga, „astostavaujanti“ visose įmanomose komisijose mūsų gausiai teatrai visuomenei, o iš esmės tik savo draugų būrelio interesams, renka vis tą patį amžinajį pirmimininką... Kur toliau beciti?

V. Masalskis turi savo apgalvotą teatro valdymo modelį, kurį pateikė dar 1994–1995 m.: „Ministerija turėtu nustatyti, kiek aktorių turėtų dirbti teatre: jeigu, tarkim, dvidešimt, tai jie ir turėtų būti išlaikomi kaip visi nemažai gaunantys Lietuvos valdininkai, kad ir tos pačios ministerijos. Ar tuomet norėtum prarasti savo vietą?“ (p. 104) Didelį susirūpinimą V. Masalskui kelia šiandieninė aktorių padėtis, apie kurią jis kalba be užuominų, tiesiai ir šviesiai: „Žmogus, kuriam televizijoje mokami dideli pinigai, net nesuvokia, kad tai ne veltui. Jam mokama už tai, kad jis atsiskytu savasties. O jeigu tok žmogus jau dirba teatre ir paklūsta televizijos rinkai, jis iš mūsų tiesiog šaiposi. Jam žmogaus savastis jau nerūpi, jam svarbu jo džipas ir panaišai. Reikia apsispręsti: ar mes puoselėjame savastį, ar norime išsibarstyti?“ (p. 106) Ir toliau: „Lie-

tovoje šiandien aktorius šaiposi, tyčiojasi iš visko: iš jausmu, iš personažu, iš žmonių. Tyčiojimas tapo duona kasdienine. Atsirado ne vienas spektaklis, kuriame aktoriai akiavaizdžiai tyčiojasi iš savo vaidmenų. O tai yra pats būsiausias dalykas. [...] Tuomet apie kokias vertėbes mes galime kalbėti?“ (p. 145)

V. Masalskis susirūpingė ir šiandienos aktorių mokykla: „Man svarbu jaunus aktorių išmokyti profesinės gramatikos. [...] Dabar Lietuvos teatro mokyklos yra inkubatoriai: visi gamina „blogesnių“ savo paties variantą. [...] Niekom nešvari profesiinė esmė – gramatika, amatas. [...] I mokyklą ateina ma ne kurti, o mokyti.“ (p. 137)

Ir tai – ne skambios deklaracijos. Per V. Masalskio knygos pristatymą Nacionaliniame dramos teatre turėjome galimybę susipažinti su jo vadovaujamu vienos Vilniaus kolegijos aktorių kursu. Tai buvo originaliai aktoriaus meistriškumo pamoka, kur būsimieji atlikėjai demonstravo judejį, ritmo pratimus, vokalą, viską atlikdami itin tiksliai, dėmesinė, su išmone. Jauti tvirtą pedagoginę V. Masalskio ranką, jauti ir jo mokinį didelį suinteresuotumą ir atsidavimą tam sceniniam žaismui. Toks patyrusio artisto pedagoginis metodas visai tiktū ir Lietuvos muzikos ir teatro akademijai, pagyvintų, atgaivintų kūrybos procesą.

Smelkdamas iš vaidybos problemas kažkaip organiškai V. Masalskis atėjo ir į režisūrą. Jo spektakliai – skaidrūs savo koncepcija, pulsojančios emocijų karščiu, neramūs, dirglūs, kupini įvairiausiu ritmų, nuotakų, dažnai netiketų simbolinių, vaizdinį detalių. Sakyčiau, kad šis nerimstantis aktorius sukūrė savę originalią režisūrą. Man patinka V. Masalskio spektakliai, nes juose matai ir jauti aktorių, matai ir patį šeštą režisierių, kuris žino, kaip mus – žiūrovus padirginti, paveikti, supurysti.

Tai, galima sakyti, jau Masalskio teatras, giliai išmystytas ir savitas. Toks artisto kelias į režisūrą – pras-

Valentinas Masalskis spektaklyje „Vélinés“

mingas. Tai, žinoma, ne tie režisūros „dadaistai“, neturintys režisūros profesijos pagrindų, šiandien bevitiskai besikapanojančios scenose su sava „produkcija“, kurios iškaitais, deja, mes tampame...

V. Masalskis – skvarbas kritinio proto nenuorama, ramybės drumbėjas. Jis negali praeiti pro šalį, jei mato netvarką, neteisybę, akivaizdū melą. Todėl D. Šabasevičienė ir suteikia jam galimybę išsisakyti, supykti, pasiaučeti, todėl skaitydama jo astringus ir ugninges monologus beatodairiškai jais tiki, o jo pastabumas, taiklios psichologinės charakteristikos, vaizdingos detalės netustebina. Iš esmės V. Masalskis skverbiasi į kūrybinio proceso, ypač vaidybos meno gelmes, plėciasi atverdamas savo artistinę laboratoriją, svarstydamas ne tokius jau ir paaprastus teatro meno klausimus, o tai rodo jo intelektą, didelį kultūrinį ir filosofinį išprusimą, aiškią pieltinę poziciją.

Bet labiausiai ši knyga atveria pačią V. Masalskio asmenybę – šakotą, dygią iš kaktusas, nervingą ir siautelingą. Dar – nuolat konfliktuojančią su vidutinėbe, prastu menu ir miescioniu skoniui. Parodo jį kaip nonkonformistinį kovotoją (kartais ir su vėjo malūnais), dar – keista mistiką, retsykiaiškai mėgstantį pakoketuti su žiūrovu, pažerti neišsifruojamą aforizmų... Bet tai –

ryski meninė siela, kurioje blyksi talentas, – dabartinėje aktorystėje vis retesnis dalykas.

D. Šabasevičienės knyga leidžia tarsi iš labai arti pažvelgti į Valentino Masalskio imponuojančią asmenybę, suvokti jo kūrybinius principus ir menines nuostatas, pamatyti jo keistus, dirglius, kūpinus galinos vidinės ekspresijos ir nerimo sceninius herojus, kuriems taip nelengva gyventi netobulame pasauliye. V. Masalskis knygoje dažnai kalba apie tai, kad žiūrovui reikia duoti: „Jeigu tu išmoksi duoti, būsi laimingas pasirinkęs bet kokią profesiją: ar būtum vairuotojas, ar kritikas, aktorius. Mačiau daug nelaimingų aktorių, kurie nemoka duoti. Jie nori šloves, populiarumo, jie nori, kad ju pavardės būtų kalendoriui, kaip sako Alfredas Jarry, „Kraliuju Ūbe“, bet duoti jie pamirše.“ (p. 24)

Ką gi duoda Valentinas Masalskis, išeidamas į sceną? Jo herojai dažnaiusiai vienisi, apsupti dramatiškų aplinkybių, neramūs, savaip nelaimingi, bet visus juos užvaldo ir pakylėja du jausmai – nenumaldomas Tiesos troškimas ir amžina Abejonė. Tai, žinoma, ne mocartiska, o skaudi bethoveniška tonacija. Man atrodo, kad šiam Artistui toks panirimas į psychologines žmogaus sielos gelmes suteikia ypatingą palaimą. Jis – tikras tragedinis artistas.

Prie ąžuolinio V. Masalskio stalo, o gal ir prie mano nedidelio stalėlio norėčiau pasikalbėti su Valentiniu Masalskiu ne tik apie jo, bet ir apie mano profesiją – teatroligiją. Ji šioje knygoje yra pristatyta, švelniai tariant, gana keistai. Tai būtų pretekstas pasišnekučioti ir apie mudvijų profesijų sąsajas. Bet tai – tik detalė.

Daivos Šabasevičienės sumanyta ir parengta knyga – reta dovana Valentino Masalskio talento gerbėjams, suteikianti galimybę ijdėmiai. Ji išklausyti, kartais ir pasigincinant. O gal ir suvokti kažką esminio. To, matyt, siekė ir knygos autorė.

Premjeros

Beno Šarkos „Vabi sabi vasabi“

Vasarį 22 d. į sostinės „Menų spaustuvę“ susirinkę žiūrovai patymas naujausiai Beno Šarkos (teatro trupai „Gliukai“) judesio spektaklį „Vabi sabi vasabi“.

Epitetu, kuriais mėginama apibrėžti Beno Šarkos kuriamą teatrat, kaip reiškinį, – gausybę. Alternatyvus, pociinis, fizinis, naudojantis japonų *butoh* šokio elementus, primityvizmą, ritualą ir buities rakandus, ugnį, vandenį, molį, medį, keistus muzikos instrumentus – visi šie apibūdinimai niekaip nepadeda įminčiui Šarkos mišlės.

Po spektaklio „Vabi sabi vasabi“ pirmo pasirodymo sausio mėnesį Klaipėdoje atsirado dar vienas Beno Šarkos „titulas“ – teatro filoso-

„Vabi sabi vasabi“
P. VALISKOVAS NUOTR.

fas. Filosofas, kurio traktatas – spektaklis.

Pasak B. Šarkos, „vabi sabi“ principai kilę iš dzenbudizmo: „Vabi“ galima versti kaip kuklumą, vieni-

šumą, neryškumą, liūdesį, asimetriją. „Sabi“ – kaip archaijiskumą, ne-apibrėžtumą, tikrumą. Tai sunku paaiškinti vakarietiškomis sąvokomis, tačiau „vabi sabi“ japonų estetikoje yra tas pats, kas vakarietiams – graikų grožio idealai. Tas, kuris gyvena pagal „vabi“, yra supratęs uolą ir žiogų išmintį. „Sabi“ – archaijiskas netobulumas. „Vabi sabi“ – nieko nėra tobulo, niekas nėra užbaigtas ir nieko nėra amžino.

Pirmiesiems dvemis pavadinimo dėmenims prieštarauja trečiasis – „vasabi“. „Japoniškas krienų padažas“ spektaklio patiekalui suteikia pikantiško skonio, leidžia atsipalaiduoti ir skonio receptorius nukreipti mažiau akcentuotų prieskonių paieškai.

„Vabi sabi vasabi“ – bežodis, judesio spektaklis. Tai savotiška provokacija iš(si)šluoti mintis, pamirš-

ti tai, ko į galvas prikimšo kultūra, ir atsidėti savęs paieškai.

Benas Šarka šiuo metu yra vienintelis Lietuvoje aiškiai išrekišto alternatyvaus teatro atstovas. 1988 m. Klaipėdoje įkūrės Gliukų teatrą „Agurkų rauginimo stotyje“, jis dar kurį laiką dalinosi šia alternatyvaus, kitokio teatro vėliava su Vegos Vaičiūnaitės gatvės reginių teatru „Mibralis“, Alekso Mažono pantomimos teatru „A“, bet vėliau liko bene vienintelis, nuosekliai atstovaujančių šiai teatro sričiai Lietuvoje ir užsienyje.

Jo teatras remiasi hepeningo, akcijos principais, bet drauge tai – gerai apgalvota improvizacija, tiksliai drama, kurioje žiūrovai kviečiami pasitelkti savo asociacijas ir įėjti į Šarkos fantazijų lauką.

Beno Šarkos aplankytų festivalių skaičius – stulbinantis (kol kas –

64!). Jis atstovavo Lietuvai įvairiuose, daugiausiai alternatyvių ar post-draminių krypčių festivaliuose užsienyje (Vokietija, Rusija, Lenkija, Kroatija ir kt.), kur pelnydavo laurus ar tiesiog įdomiai ir nefasadiškai pristatydavo Lietuvos scenos meną (iš to dažnai gimdavo tolesni tarptautiniai projektai). Jo teatras, pristatytas Lietuvos tarptautiniuose festivaliuose, visuomet sužavėdavo užsienio svečius savo netikėtumu ir nuoširdumu, ir dažnai tai būdavo geriausias Lietuvos pristatymas (Panevėžio teatro festivalyje „Keliais“, „Sirenose“ ir kt.). Tačiau nemažiau išpūdingas jo maršrutas po Lietuvą, aprépiantis ne vien pagrindinius tarptautinius festivalius (LIFE, „Sirenos“, „Naujosios dramos akcija“), bet ir mažų miestelių meno renginius.

„MENŲ SPAUSTUVĖS“ INF.

Fotografija prie klausyklos

Gedimino Pranckūno fotografijų paroda „Tylas skliautai“ Vilniaus rotušėje

Agnė Narušytė

„Rupūs miltai, – rašė Kurtas Vonnegutas knygoje „Žmogus bėtėvynės“, – jeigu esi koks nors menininkas, nesvarbu, geras ar prastas, tavo siela auga. Dainuok duše. Dainuok išjungęs radiją. Pasakok istorijas. Parašyk eileraštį...“. Fotografuok – mintyse priduriu, žiūri – nėdama tapytojo Gedimino Pranckūno fotografijų parodą „Tylas skliautai“ Vilniaus rotušėje.

Gal trečias, o gal ketvirtas vaizdas, pradėjus dešinėje ir einant pagal laikrodžio rodyklę, kurį laiką nesileido suprantamas. Vis mačiau ne objekta, o šviesos bangavimą, palikuši patamsėjimą ir pašviesėjimą pliūpsnius fotopopieriuje. Daikto kontūrai buvo beveik visiškai ištirpę, jis buvo dematerializuotas, todėl pasakymas, kad fotografas „sustabdė akimirka“ čia gali būti suprantamas kitaip: jis sustabdė ne objekto gyvenimo, bet žiūrėjimo proceso akimirka. Kažkur per vidurį, kai vaizdas dar ne iki galo susiformavęs, bet tuoju tuoj bus atpažintas. Paprastai visa tai vyksta automatiškai ir labai greitai: mes visada jau matome ir jau žinome – ką. Tiesą sakant, būtų kebuli, jei kiekvieną kartą pažvelgus į pasaulį, jis taip pamažu ryškėtų. Bet kai procesą sulėtina ir pusiaukelėje sustabdo fotografija, atsiranda proga pamąstyti apie matomo pasaulio reliatyvumą ir pavadinimus, kuriais įvardijame šviesos kuriamus reginius, salygiškumą.

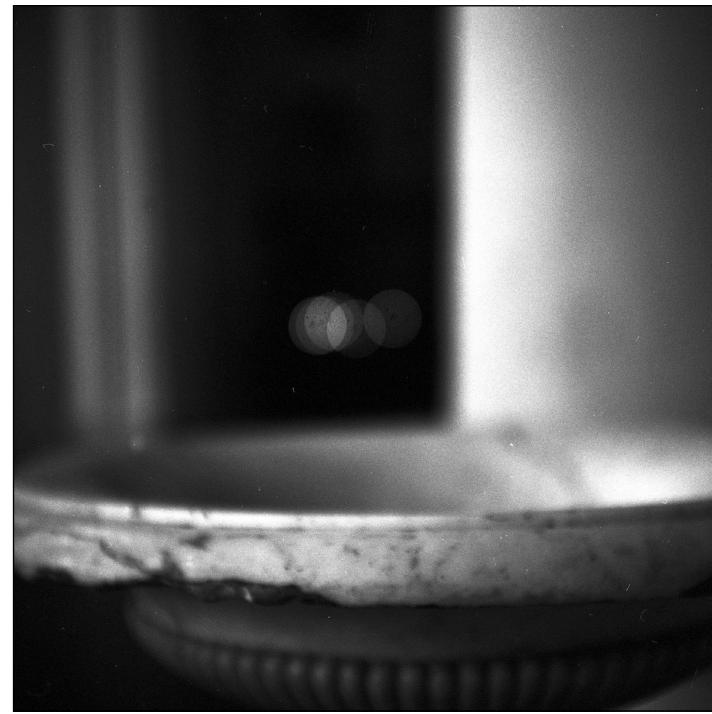
Stai ir toje trečioje, o gal ketvirtoje fotografijoje pagaliau atpažinuau klausykla. Nors nesu tikra, ar atpažinuau tai, kas iš tikrųjų nufotografuota, ar tiesiog įvardijau, nusičiupus vaizdo mesta asociacijų „meškerę“: begalybės prisilietimų nugludinto akmens išplaukusį pa-

viršiu ir langeli dengiančio medinio tinklelio ažūrą, taip pat remdamasi aplinkinėmis fotografijomis, kurios šiek tiek lengviau atpažinti gretimus tikėjimo atributus – švēsto vandens indus. Įvardijau, kad būtų patogiau kalbėti apie vaizdą, nes kitiap tektyt leistis į šviesos fizikos arba regėjimo fiziologijos aprašymus. Atpažinuau klausykla, nes ja galima pasinaudoti kaip metafora, kalbant apie šių Pranckūno fotografijų būseną – svyravimą ties matomumu riba.

Klausykla nėra paprastas daiktas, bažnyčios architektūros elementas, kurio stilistines ar medžiaginių ypatybes galima aptarinti ramiu žinovo (ar nežinovo) tonu. Klausykla yra didžiausio (egzistencinio?) nerimo ir netikrumo vieta. Ta jausma vėl išgyvenu, kai ji nufotografuota taip, kaičia – prisiglaudus prie šalto akmens, kad nuo artumo išskystų pirmojo plano kontūrai. Šis vaizdas atplaukia lyg prisiminimas iš vaikystės, kai laukdavau maždaug toje pačioje vietoje savo eilės, bijodama ne tiek dėl to, kad pamiršiu pasakyti kokią nors baisią nuodėmę, kurią gailes tingai ištrynusi atmintis vėliau tėkš i veidą kaip jau nebeatleistiną kalte, bet dėl to, kad supainiosiu ritualinius žodžius, jų tvarką. Kitu išpažistančiu stebėjimas negalėjo padėti, nes bažnyčios erdvė prarydavo jų šnabždamus užkeikimus, ir aš būdavau vienintelė, kuri neišlai kys egzamino, kurios šiapus medinių grotelių ištarti prisipažinimai nepasieks anapus prigludusios au sies. Ir kai pagaliau veiksmas jau būdavo atlitas, visada likdavo jausmas, kad nepasiekė – kad mano nuodėmės taip ir liko šiapus, lyg ne grobiai sulipdyti pasakojimo gumi lėliai, netilpę pro taisyklingas grotelį anges.

Bet kuo čia dėta fotografija? Ogi tuo, kad klausyklos pažymėtų ribą tarp to, kas sakoma ir kas išgirstama, galima interpretuoti kaip skirtumą tarp „tikrovės“ ir jos atvaizdo, matomo fotografijoje. Galbūt, jei per daug negalvotum apie komplikacijas, kilsiančias dėl to, kad medinėje būdelėje sėdi ne dieviška būtybė, o žmogus, galintis supykti ar pasišaipyti iš tavo kvailumo, išpažinties veiksmas būtų tokis pats nesąmoningai sklandus kaip kasdienis regėjimas, matant ir iškart atpažstant. Bet jei per ilgai užsibūni šiapus langelio, pradedi tyrinėti patį procesą, kiekvieną jo smulkmenn ir nelygumą, išpažintis nepasiekia adresato. Taip ir aš, žiūrėdama į šią gal trečią, o gal ketvirtą Pranckūno fotografiją, užkliuau už regėjimo proceso nelygumą, vis nepasiekdamas att(iš)pažinimo.

Šiuo požiūriu parodoje eksponuojamus darbus galima skirstyti į dvi rūšis – tuos, kur objektas ryškėja pamažu, lėtai pripratindamas prie savo apšvietimo ir intymaus atstumo, iš kurio stebi fotografas, ir tuos, kur vaizdas aiškus (dažniausiai – Vilniaus panorama), bet objektyvas sufokusuotas ne į tai, į ką reikia, pa vyzdžiui, ne į bažnyčią, o į eglęs šakelę. Toks neišryškinantis, neteisingai pasirenkantis, kartais įkypas (kažkodėl ateina galvon būtent šis žodis) žvilgsnis iškart reikalingas ne tam, kad tuos pačius įprastus objektus pamatyti naujai (nors šiek tiek ir tam). Ne, jis trikdo, kad pamatyti patį matymą, apeitume fotografijos automatiką, kurios greitės ir sklandumas šiai laikais beveik sunaikino vaizdo gavimo stebuklą. Čia galima atpažinti Gintauto Trimako mokyklą, kurios vienas svarbiausiai principų – sulėtinti tai, kas vyksta per greitai, kad pamaty-

Gediminas Pranckūnas. III. Nr. 17

tum, jog tai nevyksta savaiame, jog vaizdas nėra savaiame suprantamas, jog tam, kad pasiekta tavo vaizdinė klausą, šviesa turi pereiti kodavimo groteles iš realybės šiapus į sąmonės anapus.

Idomu, kad šitaip sukuriamas dar vienas, galbūt šalutinis, Pranckūno fotografijų efektas. Kai taip išryškinama riba tarp matomo ir nematomos, kai tirpsta daiktu medžiagiskumas, atrodo, kad pažeistas saugaus matymo atstumas, nes foto grafo būta taip arti, jog nebegali aiškiai matyti daiktą, tik juos liesti šviesa. Šis buvimas išžiūrint ir lėtai ryškinant vaizdą – paprastai Vilniaus peizažą ar švēsto vandens indą – yra tylus. Parodos anotacijoje Liudvikas Jakimavičius rašo apie tylas palikuose tarpuse telpančią poezijos iškalbą. Bet man ši tyla susijusi ir su laukimui – ar išgirs. Nes fotografija, kaičia ir bet

kokas rašomas tekstas, kaip išpažintis, gimsta iš negalėjimo tylieti, iš būtinybės kažką pasakyti. Nesvarbu, kad ne aiškiaiš verbalinės raškos pranešimais, o regėjimo nesvarumo būsenomis. Ir niekada negali būti tikras, ar tas netylėjimas bus išklausytas.

Taigi čia, gal trečioje, o gal ketvirtuoje fotografijoje, atpažinta klausykla užsiaugina dar vieną prasmės sluoksnį. Nes juk šitaip lėtai atsirandanti vaizdą galima interpretuoti ir kaip tyli prieš, kai fotografuojančiojo siela auga laukiant būsimos nuodėmės išpažinimo nematomam klausytojui, irgi laukiančiam su nematomom veido išraiška.

*Paroda veikia iki vasario 25 d.
Vilniaus rotušė (Didžioji g. 31)
parodų lankytojams atvira pirmadienį ir šeštadienį 12–17 val., antradienį – penktadienį 12–18 val.*

Kronika

Knygos meno konkurso „Vilnius 2010“ laureatai

Jau aštuonioliktus metus LR kultūros ministerija skelbia Knygos meno konkurso nugalėtojus. Konkursui daugiau kaip 48 leidyklos, spaustuvės ir knygų dailininkai pateikė 148 knygas.

Pagrindinė Metų premija skirta Tomui Mrazauskui už Rūtos Janonienės knygos „Bernardinų bažnyčia ir konventas Vilniuje“ apipavidalinimą.

Vilniaus dailės akademijos pre mija – Ernestui Šimkūnui už Kristinos Jokubavičienės „Tarp atėjimo ir išėjimo. Algis Kliševičius“ apipavidalinimą.

Dailininkų sajungos premija – Broniui Leonavičiui už knygą „Bronius Leonavičius. Knyginių grafika / plakatai / pašto ženklai / piešiniai / kalligrafinių kompozicijos ir objektai“.

Taip pat per vieną premiją kiekvienoje teminėje grupėje (šešios premijos) ir kiekvienoje teminėje grupėje dar dvieju knygų dailininkai apdovanoti diplomais:

Izaokas Zibucas – už Ramutės Rachlevičiūtės meno leidinio „Birutė Stančikaitė“ apipavidalinimą (leidykla – R. Paknio leidykla, spaustuvė – UAB „Standartų spaustuvė“). Teminė grupė „Meno leidinių ir katalogai“;

Romas Orantas – už Valdo Papienvio knygos „Eiti“ apipavidalinimą (leidykla – Lietuvos rašytojų sajungos leidykla, spaustuvė – UAB „Petro ofsetas“). Teminė grupė „Grožinė literatūra ir eseistikā“;

Robertas Antinis – už knygą „I“ (leidykla – Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyrius, spaustuvė – UAB „Arx Baltica“). Teminė grupė „Bibliofiliniai ir eksperimentiniai leidinių“;

Romas Orantas – už Leonardo Gutausko knygos „Senojo bokšto gyventoja“ apipavidalinimą (leidykla – Lietuvos rašytojų sajungos leidykla, spaustuvė – UAB „LOGOTIPAS“). Teminė grupė „Knygos vaikams ir jaunimui“;

Tomas Mrazauskas – už Herman Plejų knygos „Karminas, purpuras ir mėlis. Apie spalvas Viduramžiais ir vėliau“ apipavidalinimą (leidykla – UAB „A&RS Group“, UAB „Sapnų sala“, UAB „AJS spaustuvė“, UAB „Arx Baltica“, „Indigo print“, UAB „BOD

fonso Andriuškevičiaus knygos „Vėlyvieji tekstai“ apipavidalinimą (leidykla – UAB „Apostrofa“, spaustuvė – UAB „Standartų spaustuvė“). Teminė grupė „Grožinė literatūra ir eseistikā“;

Zigmantas Butautis – už istorijos vadovėlių 8–10 klasėms serijos „Raktas“ apipavidalinimą (leidykla – UAB „Baltų lankų“ leidyba, spaustuvė – UAB „AJS spaustuvė“, UAB „INDIGO print“, UAB „Sapnų sala“). Teminė grupė „Mokykliai vadovėliai“;

Dešimt diplomų įteikta:

Izaokui Zibucui – už meno leidinio „Vilnius. Miesto portretas“ apipavidalinimą (sudarytojai – Izaokas Zibucas ir Raimondas Paknys, leidykla – R. Paknio leidykla, spaustuvė – HING YIP PRINTING Co., Ltd.). Teminė grupė „Meno leidinių ir katalogai“;

Jokūbui Jacobskiui – už Margaritos Matulytės meno leidinio „Algirdas Šeškus. Archyvas (Pohulanika)“ apipavidalinimą (leidykla – Lietuvos dailės muziejus, spaustuvė – UAB „BALTO print“, UAB „LOGOTIPAS“). Teminė grupė „Mokykliniai vadovėliai“;

Vandai Padimanskaitė – už te matiškai integruoto vadovėlio I klasėi „Vaivorykštė“ apipavidalinimą (pagr. autorius Saulius Žukas, leidykla – UAB „Baltų lankų“ leidyba, spaustuvės – UAB „A&RS Group“, UAB „Sapnų sala“, UAB „AJS spaustuvė“, UAB „Arx Baltica“, „Indigo print“, UAB „BOD

Group“). Teminė grupė „Mokykliai vadovėliai“;

Uli Šimulynaitei – už knygą „Kotonai Paryžiuje“ (leidykla ir spaustuvė – UAB „Petro ofsetas“). Teminė grupė „Knygos vaikams ir jaunimui“;

Deimantei Rybakienei – už knygos „Lietuvių pasakėcios“ iliustracijas (leidykla – VšĮ leidykla „Žaltyksle“, spaustuvė – UAB „Petro ofsetas“). Teminė grupė „Grožinė literatūra ir eseistikā“;

Jokūbui Jacobskiui – už Rolandą Rastausko knygos „Privati teritorija. Esė rinktinė“ apipavidalinimą (leidykla – UAB „Apostrofa“, spaustuvė – UAB „Petro ofsetas“). Teminė grupė „Grožinė literatūra ir eseistikā“;

Kristinai Jėčiūtei ir Rūtai Deltuvaitei – už V. Valentiničiaus ir Z. Šliavaitės knygos „Fizika. Vadovėlis IX klasėi“ apipavidalinimą (leidykla – UAB „Šviesa“, spaustuvė – UAB „BALTO print“, UAB „LOGOTIPAS“). Teminė grupė „Mokykliniai vadovėliai“;

Vidai Kuraitei – už Sigito Maslauskaitei knygos „Šventojo Kazimiero atvaizdo istorija XVI–XVIII a.“ apipavidalinimą (leidykla – Lietuvos nacionalinis muziejus, spaustuvė – UAB „Petro ofsetas“). Teminė grupė „Moksline, dalykinės knygos ir aukštųjų mokyklų vadovėliai“;

Rokui Gelažui – už Guido Michelini knygos „Jono Berento Iss naujo pérveizdėtos ir pagérintos Giesmu Knygos“. Mörlino traktato pritaikymas poezijoje“ apipavidalinimą (leidykla – VšĮ Lietuvos mokslių akademijos leidykla, spaustuvė – UAB „Petro ofsetas“). Teminė grupė „Moksline, dalykinės knygos ir aukštųjų mokyklų vadovėliai“;

Kalbėjimas erdvėmis

ATKELTA IŠ 1 PSL.

ni, auditorijai suprantama kūrinio adaptacija, taip dirbame ir mes – originaliam turiniui suteikiame šiuolaikišką, patrauklą išraišką.

Didelė atsakomybė – juk Jūs formuoja pasaulėžiurą apie pristatomus dalykus, atrenkate, kas temoje yra svarbiausia, o ko galima atsisakyti ir pan. Pagal išsilavinimą esate architektas, tačiau tenka pasakoti apie daugybę su architektūra nesusijusų dalykų. Kaip Jūs tai suderinate?

Aš ne vienintelis parenku, ką rodydim. Veikiau aš režisierius, sakant, kaip tai parodyti. Taip, kiekviena paroda turi vis naują temą, kurios aš anksčiau niekada nesu studijavęs, todėl pradžioje suburiame tos sritis ekspertus, mokslininkus, studijavusiems mus dominančią sritį daugybę metų. Jie mums ir padeda atsirinkti, kas temoje yra svarbu, ką verta ir įdomu parodyti. Vėliau aš tampa režisieriumi, kuriančiu iš šios medžiagos pasakojimo fragmentus, kuriuos išdėliojame muziejaus erdvėje. Esminis skirtumas nuo filmo yra tas, jog filmo režisierius visuomet žino, kur yra jo lankytojas. Jo pasakojimas linijinis. Muziejaus lankytojai pasakojime juda laisvai.

Galbūt Jūsų muziejinių pasakojimų labiau primena internetą: lankytojui pateikiama duomenų bazę, kurioje jis narativus iš duotų fragmentų dėlioja pats.

Taip, mūsų kuriama erdvė labiau primena internetinę svetainę, kuriuoje sudėti pasakojimo elementai, o lankytojas gali laisvai jais operuoti. Toks istorijos perteikimo būdas labiau tinkliškas, nei linijinis. Parodą aš suprantu kaip vieną pasakojimo formą (greta kino ar literatūros). Todėl jei pastebiu, kad toks pasakojimo būdas temos atskleidimui būtų labiau tinkamas, užuot rengus ekspoziciją, pasiūlau tiesiog statyti filmą ar rašyti knygą.

Pasaulinėje „Expo 2010“ parodoje Šanchajuje Kinijos užsakymu pustrečių metų kūrėte pavilioną, kuriame buvo supažindinama su pasaulio miestų gyvenimo kokybe. Esate minėjęs, kad tai buvo išskirtinė patirtis. Papasakokite apie architektu darbo specifiką tokioje nedemokratinėje valstybėje kaip Kinija. Galbūt pradėjote labiau vertinti kūrėjo laisves Olandijoje?

Tai buvo Pasaulinei parodai skirtas užsakymas – kiniai iš mūsų tikėjosi tarptautinio, globalaus požiūrio, tad mes turėjome nemažai laisvius. Tikrai nežinau, kaip būtų buvę kūriant muziejų kur nors provincijoje pagal vietinį užsakymą. Vis dėlto tai buvo kinų pavilionas, tad viskas buvo griežtai kontroliuojama iš Pekino. Darbas prasidėjo nuo to, jog gaivome vos vieno lapo aprašą apie tai, ko jie šiam pavilonui norėtų. Kitaip tariant, jie patys, kaip klientai, neįsivaizdavo, ko galėtų tikėtis. Bu-

vo tik temos pavadinimas bei numatyta 22 m aukščio 15 000 kv. m. ploto erdvė, skirta užpildyti pasakojimu šia tema. Susitarėme taip: mes viską sukuriame, o kinai pastato.

Mūsų pirmoji idėja jiems iškart patiko. Jos konceptacija – sekti šešias skirtinguose pasaulyje miestuose gyvenančias šeimas, kurių istorijas registruoja, filmuoja, o paskui šiuos pasakojimus perkeltume į paviljoną. Kai sakėme, jog tik gražiai pristatomais dalykais niekas nepatikės, kinai mus suprato. Vis dėlto užsakymas buvo tikrai politizuotas – visų kritinių, nepatogų elementų turėjome atsisakyti. Pavyzdžiu, pradėnė idėja parodyti ir vargsū, ir turuolių šeimas baigėsi tuo, kad visos pristatomos šeimos priklauso išskirtinai vidurinei klasei. Vienas iš pasirinktų miestų turėjo būti Paryžius, tačiau po Dalai Lamos apsilankymo šiame mieste tokios minties taip pat teko atsisakyti.

Turėjote priimti nemažai vertybinių kompromisu. Kaip Jūs, būdamas kūrėjas, susitaikote su tuo?

Mūsų studijoje buvo nemažai diskusijų šia tema. Tenka pripažinti, kad esu menininkas, bet nesu autonomiškas. Kinijoje aš, kaip kūrėjas, tikrai nebuvau laisvas. Olandijoje tokio projekto būtume atsisakę. Čia, Europoje, būtume laikęs kur kas kritiškesnės principinės pozicijos – paviljone, pristatančiame gyvenimo kokybę pasaulyje miestuose, turėtų būti parodyti visi gyventojų sluoksniai: ir turtingieji, ir vidurinioji klasė, ir vargsū. Reikia pripažinti, kad pasaulei „Expo“ parodose apskritai nepamatysi kritiškos ekspozicijos. Jos stipriai skiriasi, pavyzdžiu, nuo Venecijos bienalės.

Vis dėlto architektui toks darbas, kai suteikiamos plačios idėjos igyvendinimo galimybės, didžiuliai projekto mastai, yra nepakartojama patirtis. Pavyzdžiu, mes suprojektuojame milžinišką konstrukciją, o

Hermanas Kossmannas ir Suzanne Mulder

N. TUKAJ NUOTR.

kinų atsiusta kariuomenė atvažiuoja ir ją pastato. Negali tokios galimybės praleisti.

Kalbėdamas apie jtraukiančios, pasakojančios muziejaus erdvės kūrimo principus minėjote siužetiškumą, interaktyvumą, koncentruotų patičių, emocijų perteikių, traukos taškų formavimą ir kt. Ar nemanote, kad šiuos principus yra labai gerai perpratęs ir komercinis sektorius, sėkmingai juos taikantis nuo pramogų parkų iki prekybos centrų? Kuo Jūsų kuriamai muziejai nuo jų skiriasi?

Taip, be abejų. Komercija – tai mėginimas parduoti prekę. Mes mėginame „parduoti“ istoriją. Mūsų tikslai yra panašūs tuo, jog siekiame pritraukti lankytojus, kad jie norėtų „nupirkti“ tai, ką mes siūlome. Iš esmės tiek muziejaus, tiek komercijos atveju pateikimas yra susijęs su komunikacija, ryšiu tarp žmonių bei siūlomo produkto kūrimu. Tik mes ne parduodame prekes, o siūlome kultūrą. Tai yra lankytis yra tokios pačios kaip ir parduodant. Žmogus, kuriantis reklamą ar komercinį dizainą, ieško būdų, kaip pritraukti pirkėjus, kaip komuniikuoti su skirtingomis pirkėjų grupėmis, kaip juos išprovokuoti vienai ar kitaip elgtis ir pan.

Mes sprendžiame lygiai tokias pačias problemas, skirtumas tik tas, kad nesiekiamo komercinės naudos, be to, mes kuriame kažką unikalauš – nepardavinėjame daugybės vienodų daiktų. Tokios šiandienos tendencijos: muziejai naudoja komerciniam sektoriumi taikomas žmonių pritraukimo metodikas, o prekybos centrali vis dažniau perima įvairias muziejines eksponavimo, pateikimo technikas. Sportbačiai nebéra tik sportbačių, tai visa sėkmės istorija, tai sukeltas išgyvenimas. Pasakojimas, emocija padeda „parduoti“. Šis principas galioja ir prekėms, ir kultūrai.

Susidaro išpūdis, kad nematote problemos dėl kultūros komercializacijos tendencijų, dėl to, kad kultūra ir komercija panašėja formos, taip pat neišvengiamai ir turinio prasme. Galbūt įsitikinimas, kad rimta kultūra reikalauja žiurovo pastangų, yra kliaidingas? Vis dėlto kaip Jums pavyksta išlaikyti šį balansą ir išvengti „Disneyland“ efekto?

Nematau čia problemos. Man atrodo įdomu, kad forma tampa ryš-

kesnė už turinį. Ši tendencija bendra komerciniams sektoriams ir kultūrai apskritai. Žmonės dabar visur ieško pasitenkinimo. Vis dėlto turinys, pasakojimas mums labai svarbus, todėl vieną iš sluoksnių sudaro pramoginis elementas. Visiems patinka, kai muziejaus atmosfera yra maloni, patraukli. Žmonėms nuobodu žiūrėti į atskirus eksponatus ir skaityti juos aiškinančius tekstus. Mūsų tikslas yra pasiekti platesnę auditoriją, todėl elementai, istoriškai būdingi žemajai kultūrai, tampa šiuolaikinio muziejaus dalimi.

Bandome atrasti ši laikotarpį atitinkančią pusiausvyrą tarp dviejų komponentų: siūlomos intriguojančios patirties, pramogos bei turinio, žinių. Kur ta pusiausvyra – klausinės ne tik mums, bet ir visai visuomenei. Teminai parkai, tokie kaip „Disneylandas“, yra skirti tik pramogai, todėl mes niekada nesutinkame jų projektuoti – jie stokoja turinio, žinių, kurie mūsų darbe visada yra išėties taškas. Pramogų parkai yra plokštū, jie nenaudoja abstrakcijos, kaip elemento, kuriančio gilesnes prasmes. Dažnai ten rodomi vaizdai turi aiškias ir tiesiogines reikšmes: ragana yra ragana, saulė yra saulė. Mes daugiau orientuojamės į tokias meno formas kaip instalacija, scenografija, kur vaizduojami dalykai nenurodo konkretių objektų. Pavyzdžiu, jei norime sukurti mišką, mes niekada nesiengsime imituoti tikrų medžių.

Ekspozicijomis tarsi kuriate „potirių salas“, kuriose žmonės gali intensyviai išgyventi įvairius gyvenimiskus dalykus. Ar realūs išgyvenimai nenublanksta prieš tokias koncentruotas patirtis?

Kurdami Psichiatrijos muziejų stengėmės, kad tik į jį įžengus viskas būtų susiję su šia patirtimi, normalumo/nenormalumo išgyvenimu. Net kasininkas čia gali tau be priežasties pareikšti, kad tu jam nepatinki, ir pan. Toks metodas, kai viskas dedikuojama konkrečiai vienai temai, naudojamas ir „Disneyland“. Vis dėlto realybė yra kur kas įdomesnė. Olandijoje šiuo metu ypač populiarėja dokumentiniai filmai, žaidžiantys tikro gyvenimo ir fikcijos kategorijomis, filmuojantys ir aktorius, ir paprastus žmones, jų gyvenimą. Filmų kūrėjai teigia, kad realybės, tokios, kokia jis yra, fiksavimas yra kur kas dramatiškesnis ir keistiesnis, nei buvo išsivaizduojama iki šiol. Niekas niekada nepranoks tikro pasauly – tiesiog reikia mokėti į jį pažvelgti. Žmonės juokiasi iš mano išročio žiūrėti į daiktus ir išsivaizduoti, kaip galėtų atrodyti jų paroda. Toks žvilgsnis padaro kasdiebybę įdomią. Yra daugybė įvairių būdų žiūrėti į realybę. Mūsų parodos tam padeda. Tarkim, naujausia ekspozicija apie mirtį supažindina žmones su ritualais, tradicijomis, kurie daugeliui yra nebežinomi. To-

Kinijos pavilionas Pasaulinėje „Expo 2010“ parodoje Šanchajuje

NUKELTA | 7 PSL.

Naujos pažintys

Ukrainos jaunieji menininkai „Titanike“

Aistė Paulina Virbickaitė

Vilniuje šiuo metu vyksta jaunųjų Ukrainos menininkų paroda „Genofond. Pinakothek“ ir Ukrainos vidurinių kartos tapytojo Igorio Janovičiaus paroda „Konstekstas“ („Context“). Pažintis su dabartinio Ukrainos meno fragmentais – intriguojantis sumanymas. Juk apie panašios netolimos istorijos ir mums artimos kultūrinės partities valstybių šiandieninius meno procesus žinome palyginti nedaug. Lietuvoje kur kas daugiau žmonių nuolat fiksuoją ne Ukrainos, o Londono ar Niujorko meno scenas. Paroda Vilniuje – keli gan subjektinių Ukrainos meno fragmentai, pristatomi ukrainiečių kuratoriaus Pavlo Gudimovo.

Pirmame aukštė rodomi menininko Igorio Janovičiaus paveikslai bei nuotraukos, kurie kartu sudaro projektą „Konstekstas“. Projekto mintis – nutaptyti abstraktūs paveikslai perkeliami į urbanistines, dažnai egzotiškai apliečias erdves

Ukrainoje (Černobylyje ir Lvove) ir nufotografuojami. Žiūrovams rodomi patys paveikslai ir šalia jų – viena ar kelios to paties paveikslų fotografių kitame, neparodiniam kontekste. Autorius teigimu, „Šio projekto idėja yra mėginiamas tirti sąveiką tarp dviejų pasauly: vidiario ir išorinio, kai intelektinis produktas, kaip vidinių procesų rezultatas, transformuojamasis į mus supantį pasauly ir netenka neutralios muziejaus ar galerijos erdvės konteksto“. Rezultato nepavadinisi netikėtu, bet kūrinių profesionalūs, o ekspozicija turi savo charakterį. Ekspresionistiški abstraktūs paveikslai kuriami pasitelkiant mišrius priemones, drobę ir dažus papildant grafitu ar net emaliu. Akivaizdu, kad šios priemonės nėra tiesiog atsitiktinis eksperimentas, jos argumentuotai ir paveikliai kuria bendrą urbanistinę projekto nuotaiką.

Salėje antrame aukštė rodomi kuratoriaus Pavlo Gudimovo atvirkti jaunieji Ukrainos menininkai. Tai dešimt jaunų (gimusiu 1980-

1987 m.) autorų, dirbančių skirtinėmis technikomis ir stilistiką. Daugiausia eksponuojama tapybos darbų, bet yra ir skulptūros, objektų, grafikos. Apskritai paroda nenuobodi, nors išsimintinesnių atradimų pažadėti negalėčiau. Parodos kuratorius akivaizdžiai stengesi atrinkti kuo įvairesnės stilistikos ir raiškos kūrinius. Svarbiau čia – marga, kiek „turinė“ ekspozicija, pateikianti visko po truputį, o ne probleminiai aspektai. Jie nėra aptariami ir paroda pristatantiniame tekste.

Pasak pranešimo spaudai, ši paroda – tai projekto „Jaunojo tapytojo prizas“, Vilniaus dailės akademijos ir Pavlo Gudimovo meno centro „Yagallery“ bendradarbiavimo pirmasis etapas. Žinant iniciatorius iš Lietuvos pusės, sunku atsispiрti norui palyginti rodomą Ukrainos meno panoramą ir „Jaunojo tapytojo prizo“ pastarųjų dviejų metų ekspozicijas. Čia nesunku prieiti prie dviejų išvadų: geros ir blogos. Blogoji – „Jaunojo tapytojo prizo“ ekspozicija buvo nuobodes-

AUTORES NUOTR.

Igoris Janovičius, „Nr. 12“, iš serijos „Medžiagiškumas“. 2007 m.

„Genofond. Pinakothek“ ekspozicijos fragmentas

ATKELTA IŠ 6 PSL.

kiu būdu inspiruojama nauja tema diskusijoms, pokalbiams, apmąstymams, supažindinama su tolimumis tradicijomis, prie kurių galbūt niekada gyvenime neturėtum progos išprastai prisiliesti.

Teko girdėti, kad darbo metodai, komandos sudėtis yra viena Jūsų studijos sėkmės paslapecių.

Viskas prasidėjo nuo to, kad norėjome sujungti skirtinges dizaino kultūras: grafikos dizaineris mato tą patį daiktą visiškai kitaip nei architektas, interjero ar produkto dizaineris. Drauge visus subfūrus, gaunamas kur kas visapusiškesnis rezultatas. Atsiranda daugybė naujų kampų, sluoksnų. Nors nemažai dirbame su architektais, nesuprantu, kaip jie apskritai kažką sururia. Dauguma jų pradeda nuo funkcijos, analizės,

kvadratiniai metrų ir pan. Daugelis tų, su kuriais teko dirbti, niekada nepradeda nuo konцепcijos, abstrakčių idėjų. Būtent nuo to darbą pradedame mes.

Šiuo metu kuriame muziejų, skirtą mirties temai. Darbo pradžioje nagrinėjame įvairių kultūrų mirties sampratą, buriae šios srities žinovius, šie pasakoja, kaip mirtis suprantama skirtingose šalyse, kokios su ją susijusios tradicijos, simboliai.

Nagrinėjamos temos ekspertai, žinovai yra pagrindiniai įkvėpėjai – viša gyvenimą profesoriaus kaupę žinių esenciją transformuoja į materiją. Tačiau pati pradžia visiškai nesusijusi su materialiai išraiška. Šiame etape mane labiausiai domina, kodėl šie žmonės yra susidomėję savo tema, kuo ji patraukli. Kai išgirstu pakankamai, galu susidaryti vaizdą, kas analizuojamoje temoje yra svarbiausia, kas turės būti

išdidinta, o ko visai nepaliesime. Višada galima prirašyti biblioteką knygų viena ar kita tema, bet archyvas niekam neįdomus. Mes kurame baigtinių objektų, ekspozicijų, tad ateina laikas, kai turiu pasakyti: „Gana, išgirdau pakankamai.“

Psichiatrijos muziejus „Het Dolhuys“ Harleme, Olandijoje, įkurtas 2005 m.

nė, tiesa, nedaug. Ne tik dėl apsiribojimo tapybos žanru. Lietuviškoje ekspozicijoje daugiau sekimo jau nuvargusia europietiškos šiuolaikinės tapybos mada ir mažiau stilistinės įvairovės. Tokį rezultatą greičiausiai lėmė tiek jaunuų menininkų blankumas, tiek atsargios komisijos nuostatos „gero“ ir „įtartino“ meno atžvilgiu. Gera naujiena – techniškumo, asmeninės laisvės ir drąsos prasme lietuviška ekspozicija nenusileidžia ukrainietiškai, nors ir nepranoksta jos. Jauni menininkai iš Ukrainos taip pat mėgsta atsiitraukimą, nepasakymus iki galo ir reveransus tradicijai bei autoritetais. Trūksta drąsos ir savitumo (nereikia painioti su noru nustebinti, jo apstu). Derėtu tik priminti, kad matome vieno kuratorius atvirktus menininkus ir kūrinius, pa-

rengtus rodyti užsienio šalyse. Bene smagiausia pramoga, kuria galima būtų vilioti lankytojus – žaidimas ieškant lietuviškų atitinkamų ukrainiečių ekspozicijoje. Tai nesunku – atitinkenė galima rasti beveik kiekvienam – ir todėl apžiūrinėti gali būti visai linksma. O jei lietuvių atsakomasis vizitas Ukrainoje taip pat apims dvi sales, o jose bus eksponuojamas Jonas Gasiūnas ir dešimt „Jaunojo tapytojo prizo“ finalininkų, žinosime, kad Ukrainos žiūrovai patirs tą patį, kaip ir mes: smalsumą, atpažinimo džiaugsmą, lengvą nuobodulį ir nerimą dėl jo.

Parodos veikia iki vasario 26 d. „Titaniko“ ekspozicijų salės (Maiironio g. 3, Vilnius) dirba antradienį-penktadienį 12–18 val., šeštadienį 12–15 val.

Toliau prasidėda darbas skirtinėse lygiuose. Pavyzdžiu, galio pradėti paklausdamas šviesų dizainerio, kaip jis viskų išsivaizduoja. Jis mąsto tik šviesos kategorijomis, niekuo daugiau. Taip atsiranda vienos sluoksnis. Tada klausiu grafikos dizainerio, kaip jis temą išsivaizduoja teksto, grafinių simbolių lygiu. Tokiu būdu sluoksnis po sluoksnio sukuriamas įvairiapusiškas, daugiasluoksnis ekspozicijos pavidalas. Mano vaidmuo čia yra kaip režisierius, nuolatos sekančio pasakojimo liniją ir besistengiančio visus šiuos sluoksnius sukontroliuoti. Keista, kad filmų režisierų vardai visiems gerai žinomi, o parodų architektai dažniausiai lieka anonimiški.

Pasirenkant projektą, mums svarbūs keturi dalykai. Visų pirmą – tai įdomi tema. Studijoje sakome, jog kai darbas tampa tik darbu, jis tam pa nebeįdomus. Antra – ambicinės užsakovas. Jei klientas neturės ambicijų, nieko gero pasiekti nepavyks. Trečia – įkvėpanti vieta. Ketvirta, žinoma, – pinigai. Tačiau tai tikrai nėra svarbiausias dalykas.

KALBĖJOSI KARILĖ NEFAITĖ

Kūnų nuotykiai

Pirmieji 2011-ųjų Berlinalės įspūdžiai

Živilė Pipinytė

Kai distancija tarp peržiūrų sutrumpėja iki keliolikos minučių, per kurias reikia perbėgti iš vienos salės į kitą, festivalyje filmus žiūri kitaip. Svarbu suprasti, ar režisierius tikrai turi ką pasakyti, ar filmas gali nustebinti, sujaudinti, parodyti kažką nauja, ir visai neįdomu, kai jis tik konstatuoja gerai žinomas tėcas. Tai supranta ir festivalio rengėjai, kurie pradeda programas, ju galva, kuo nors išskiriančiu filmu. Pamenu, kaip prieš daugelį metų „Panorama“ didžiavosi pristatydamas niekam nežinomo jauno ispano Alejandro Amenabar debiutinį filma „Tesis“. Panasius „Panoramos“ vadovo Wielando Specko žodžius išgirdau ir per Manto Kvedaravičiaus filmo „Barzakh“ pristatymą.

Šiuo lietuvių debiutantu filmu buvo atidaryta „Panoramos“ dokumentinių filmų programa. Pasak Specko, jis aukštai iškėlė dokumentinių programos filmų kartelę.

Mantas Kvedaravičius nėra bai-ges kino mokslų. Jis studijavo kultūros antropologiją Oksforde, da-

puti, bet nepasakoma tiesiai. Lietuviai dokumentikos klasikai šią dokumentinio kino tradiciją gerai išmanė, o Vakarų žiūrovai prie tokio kino neprate. Tačiau iš salės reakcijos buvo galima pajusti, kad nuolat filme pasikartojantis vandens motyvas – nerima vis gilyn, ir vanduo vis drumstesnis, – ir filosofo Ibn-al-Arabi citatos apie vietą, kuri nėra nei gyvenimas, nei mirtis, ne tik sužadino filosofinius apmąstymus apie dingusiuju be žinios likimus, bet ir privertė pasinerti į jų laukiančių artimųjų skausmą.

Man filme šiek tiek pristigo monančio sudėti ne tik filosofinius akcentus režisierius mąstymo, bet tai nesumažina jo vertės. Ypač turint galvoje, kad tokios Čečenijos niekur nepamatysi. Itin įspūdingas kontrastas tarp totalitarine prabanga tviskančio nakties tamsioje atstato Grozno centro ir apšepusių gatvių, kur vis dar stūksa griuvėsiai ir viskas aplinkui nukloti šiukslėmis, o ant namų sienu matytis sprogmėnų, bombų palikti pėdsakai. Arba kadrai, kur psichiškai neigalus vaikinas, matyt, taip pat kankinimų

kokie filmai kuriami Lietuvoje, kokie vyksta festivaliai, trumpai tariant, yra visa tai, kas domina kino žmones. Antrame ekrane rodomas garsusis Audrius Stonio ir Arūno Matelio „Skrydis per Lietuvą“ ir Marius Jovaišos „Neregėta Lietuva“, trečiajame – lietuvių filmų anonsai, filmų išstraukos. Stendą su projektavo ir įrengė „Eksportuojančioji Lietuva“ kartu su LR kultūros ministerija, „Media“ programa ir programa „k-operator“. Jis simboliskai atidarė kultūros ministras Arūnas Gelūnas, kartu su juo apsilankė svarbiausiai ES kino programų – „Eurimage“, „Media“ vadovai.

Stendo vadovė Renata Nedzinskienė sako, kad dauguma iš kasdienių apsilankančių – įvairių kino festivalių atstovai, paklausiausi – filmai vaikams, jaunimui, visai šeimai.

Kad įsitikintum, jog kinas vis dažniau kuriamas būtent šių kategorijų žiūrovams, nereikia net žiūrėti kasmet vis didėjančios „Generation“ programos. Anksčiau sudėdamoji Berlinalės dalis buvo filmų vaikams programa. Paskutiniai metais tai jau „Generation“ – festivalis festivalyje, su atskiromis programomis vaikams, paaugliams ir „tiems, kuriems per 18“.

Tai nėra blogai, net atvirkščiai. Blogai tai, kad filmai vis paprastėja, tarsi į kiną atėjės žmogus turi gauti iš anksto jau suvirškintą maistą. Kad kino nususimas nebūtų toks akivaizdus, griebiamasi įvairių pseudosureikšminimų ir manieringumo. Vienas labiausiai reklamuojamų visada drąsius kino kalbos eksperimentus rėmusio „Forum“ filmų – Berlyne gyvenančio portugalo Hugo Vieira da Silva „Swans“. Jo veiksmas sukasi apie komos ištiktą moterį, tiksliau, apie jos kūną, kuris plauamas, masažuojamas, glamonėjamas, liečiamas, beveik prievertaujamas. Pas ją iš Portugalijos į Berlyną atvyksta sūnus ir jo tėvas. Pora jau seniai negyvena kartu, bet mirštančios jau nos moters vaizdas sukrečia tėvą ir sūnų. Tėvas pamažu grimzta į savotišką letargą – nuolat miega arba snūduriuoja. Paauglys turi ir emocienę, ir seksualinių problemų, bet ilgas (beveik visi filmo epizodai – tarsi sulėtinti), nes realaus laiko, kadrus, kai sūnus onanizuoja, o ekrane tik jo nugara ir penis, filmui visai nereikalangas: panašais kadrų tik maskuojamas nesugebėjimas surasti vizualų atitinkmenį numano-miems filmo autorius apmąstyti.

Apskritai, žaisliniu pistoletu šaudo į praskrendantį virš namo sraigtasparni, ar čečeniškų vestuvių epizodas, be žodžių atskleidžiantis nuotaikas ir vertėbes. Debiutas tikrai įspūdingas, juolab kad intelektualus kino turime nedaug.

Romo Zabarauskio „Porno melodramos“ peržiūra spaudai vyks festivaliu artėjant į pabaigą, tad įspūdžiai bus vėliau, bet įdomu, ar jo paremti atvyks lietuvių gėjų ir politikų delegacija. Kolegė iš Rusijos sakė, kad į Berlyną specialiai pasižiūrėti filmo apie Michailą Chodorkovskį atvyko daug rusų politikų. Beje, jie aktyviai žiūri ir kitus filmus. Bet šiemet kol kas negėda būti Berlyno kino festivalyje lietuviu. Turiu galvoje ir atskirą lietuvių kino stendą tarptautinėje kino mugėje. Anksčiau kartu su latviais ir es-tais lietuvių glaudesi viename „Baltic Film“ stende, kur visi lipi vieni kitiems ant galvų. Šiemet atskiras stendas įsikūré prabangiame „Mariott“ viešbutyje. Manau, jog galiai pavydėti ne tik kaimynai. Tokio neturi net tame pat aukštë įsikūré Taivano kino atstovai. Stende – ne tik įvairi informacinių ir reklaminė medžiaga, bet ir interaktyvių ekranai: prisilietus pirštu gali sužinoti,

bar Kembridžo universitete rašo dėsniaciją apie skausmo išgyvenimą ir patyrimą. Nuo 2006-ųjų jo moksliniu tyrinėjimų objeketas – kankinmai ir dingusieji be žinios. Kvedaravičius trejus metus filmavo Čečenijoje. Iš tos medžiagos ir gime Berlyne pristatytas filmas. Jo koprodiuseriai – suomių brolių Kaurismäki „Sputnik Oy“.

Prie televizinės dokumentikos pratusiems žiūrovams „Barzakh“ tikrai gali pasirodyti neįprastas savo poetinėmis digresijomis, bandymu perteikti nerimo pritinkusią čečenų kasiendiybės atmosferą, o ne faktus, atskleisti, kaip laukimas ir nežinia keičia dingusiu be žinios artimųjų gyvenimui. Filmo herojai – kelių dingusiu artimieji: motinos, žmona, vaikai, ir vienas kankinimus patyres vyras. Režisierius tik filmu artėjant į pabaigą atskleis, kad kankintojai jam nuprovė ausį. Prieš tai bus tarsi nelabai reikšmingi kadrai – vyras pjauna žolę, gamina valgi, žiūri televizorių, iš kurio sklinda karos garsai. Matyt, tai dar vienas rusiškas serialas apie karą Čečenijoje. Tiksliau, falsifikacija, prie kurios imai priprasti ir tragediją išgyvenantys žmonės.

Tiesa filme atskleidžiama po tru-

auka, žaisliniu pistoletu šaudo į praskrendantį virš namo sraigtasparni, ar čečeniškų vestuvių epizodas, be žodžių atskleidžiantis nuotaikas ir vertėbes. Debiutas tikrai įspūdingas, juolab kad intelektualus kino turime nedaug.

Romo Zabarauskio „Porno melodramos“ peržiūra spaudai vyks festivaliu artėjant į pabaigą, tad įspūdžiai bus vėliau, bet įdomu, ar jo paremti atvyks lietuvių gėjų ir politikų delegacija. Kolegė iš Rusijos sakė, kad į Berlyną specialiai pasižiūrėti filmo apie Michailą Chodorkovskį atvyko daug rusų politikų. Beje, jie aktyviai žiūri ir kitus filmus. Bet šiemet kol kas negėda būti Berlyno kino festivalyje lietuviu. Turiu galvoje ir atskirą lietuvių kino stendą tarptautinėje kino mugėje. Anksčiau kartu su latviais ir es-tais lietuvių glaudesi viename „Baltic Film“ stende, kur visi lipi vieni kitiems ant galvų. Šiemet atskiras stendas įsikūré prabangiame „Mariott“ viešbutyje. Manau, jog galiai pavydėti ne tik kaimynai. Tokio neturi net tame pat aukštë įsikūré Taivano kino atstovai. Stende – ne tik įvairi informacinių ir reklaminė medžiaga, bet ir interaktyvių ekranai: prisilietus pirštu gali sužinoti,

„Almanija – sveiki atvykę į Vokietiją“

„Sidabrinės kulkos“ („Silver Bullets“) apie tai, kaip siaubo filme besifilmuojanti pradedančioji aktorė įsimylį režisierių ir dėl jo palieka savo draugą, taip pat režisierių, kuri, kaip ir „Meno istorijoje“ vaidina pats Swanbergas. Antrojo filmo veiksmo vieta – miegamasis, kie-mas, baseinas – ir siužetas minimalus: filmavimo grupė – režisierius, operatorius ir už aktoriai – kažkieno namuose filmuoja atvirą meilės sceną. Ji prasideda komiškai – nusmukusių prezervatyvu, o baigiasi netikėtai: aktoriai pradeda vienas kitam jausti kažką daugiau ir tai sukelia režisierius, kuris neabejings

votiškas atsakas į didelius ir teisin-gus filmus, kurie kartoja banalybes ir šimtakart matytus siužetus.

Konkursiniame Yasemin Samderevičių filmje „Almanija – sveiki atvykę į Vokietiją“ („Almanya – Wilkommen in Deutschland“) nustebino jaunu autorijų sugrįžimas prie socialistinio realizmo metodo. Vokietijoje šie-met, ypač po kontroversiškos ekonomisto Thilo Sarrazino knygos, itin aktualus klausimas, kodėl atvykėliai turkai nenori integruotis į vokiečių visuomenę, filme pateiktas kaip saldus paveikslėlis. Filmo herojai – didelė turkų šeima, pirmųjų garsiųjų turkų palikuonys, puikiai

„Barzakh“

bar Kembridžo universitete rašo dėsniaciją apie skausmo išgyvenimą ir patyrimą. Nuo 2006-ųjų jo moksliniu tyrinėjimų objeketas – kankinmai ir dingusieji be žinios. Kvedaravičius trejus metus filmavo Čečenijoje. Iš tos medžiagos ir gime Berlyne pristatytas filmas. Jo koprodiuseriai – suomių brolių Kaurismäki „Sputnik Oy“.

Prie televizinės dokumentikos pratusiems žiūrovams „Barzakh“ tikrai gali pasirodyti neįprastas savo poetinėmis digresijomis, bandymu perteikti nerimo pritinkusią čečenų kasiendiybės atmosferą, o ne faktus, atskleisti, kaip laukimas ir nežinia keičia dingusiu be žinios artimųjų gyvenimui. Filmo herojai – kelių dingusiu artimieji: motinos, žmona, vaikai, ir vienas kankinimus patyres vyras. Režisierius tik filmu artėjant į pabaigą atskleis, kad kankintojai jam nuprovė ausį. Prieš tai bus tarsi nelabai reikšmingi kadrai – vyras pjauna žolę, gamina valgi, žiūri televizorių, iš kurio sklinda karos garsai. Matyt, tai dar vienas rusiškas serialas apie karą Čečenijoje. Tiksliau, falsifikacija, prie kurios imai priprasti ir tragediją išgyvenantys žmonės.

Tiesa filme atskleidžiama po tru-

auka, žaisliniu pistoletu šaudo į praskrendantį virš namo sraigtasparni, ar čečeniškų vestuvių epizodas, be žodžių atskleidžiantis nuotaikas ir vertėbes. Debiutas tikrai įspūdingas, juolab kad intelektualus kino turime nedaug.

Romo Zabarauskio „Porno melodramos“ peržiūra spaudai vyks festivaliu artėjant į pabaigą, tad įspūdžiai bus vėliau, bet įdomu, ar jo paremti atvyks lietuvių gėjų ir politikų delegacija. Kolegė iš Rusijos sakė, kad į Berlyną specialiai pasižiūrėti filmo apie Michailą Chodorkovskį atvyko daug rusų politikų. Beje, jie aktyviai žiūri ir kitus filmus. Bet šiemet kol kas negėda būti Berlyno kino festivalyje lietuviu. Turiu galvoje ir atskirą lietuvių kino stendą tarptautinėje kino mugėje. Anksčiau kartu su latviais ir es-tais lietuvių glaudesi viename „Baltic Film“ stende, kur visi lipi vieni kitiems ant galvų. Šiemet atskiras stendas įsikūré prabangiame „Mariott“ viešbutyje. Manau, jog galiai pavydėti ne tik kaimynai. Tokio neturi net tame pat aukštë įsikūré Taivano kino atstovai. Stende – ne tik įvairi informacinių ir reklaminė medžiaga, bet ir interaktyvių ekranai: prisilietus pirštu gali sužinoti,

„Swans“

„Meno istorija“

aktorei, pavydą. Pusantros valandos žiūri tarsi po mikroskopu išsidinantis personažų išgyvenimus, troškinus, jausmus, baimes, kompleksus, gestus, žodžius ir atvirai nufilmuotas meilės aktus. Iš padžiūs pasijunti šiek tiek nejaukiai, lyg koks voyeur, bet paskui net sužavi tas kūrėjų noras suvokti savo jausmus, paversti juos kinu – ypač pabrėžiant skirtumus tarp to, kaip filmuojama, ir to, kas nufilmuota. Tada suprant, kad visiško intymumo troškimas yra sa-

derina vokišką gyvenimo būdą ir se-nas tradicijas, neturi jokių tapaty-bės problemų, nes jauciasi kartu ir vokiečiai, ir turkai, o pabaigoje po simboliskos jauniausios šios šeimos atžalos kalbos kažkokiamė svarbia-me renginyje berniuką paglosto kanelerės ranka. I Klausimą, iš kur tas simboliskų rankų ilgesys, manau, padės atsakyti festivalio filmai, kuriuos tikiuosi pamatyti.

Berlynas

Gyvenimas – tai bégantis šešėlis

Nauji filmai – Woody Alleno „Kai sutiksi aukštą tamsiaplaukį“

Linas Vildžiūnas

Itariu, kad Woody Allenas, jei dar nesumuso daugiausiai filmu pastaciui režisieriaus rekordo, tai labai arti prie jo priartėjo. O kai filmu tiek daug ir beveik visi jie varijuojant gyvenimo efemeriskumo, jo grožio ir beprasmybės, ne, vis dėlto labiau grožio nei beprasmybės, bet kartais ir tiesiog kvailybės be jokio grožio temas, nepaisant variantų įvairovės daug kas kartojasi ir ne visuomet atrodo vienodai pasisekė. Po naujasis jo filmo „*Kai sutiksi aukštą tamsiaplaukį*“ („You Will Meet a Tall Dark Stranger“) išėimi truputį it musė kandęs. Ispūdis tokis, tarsi metras būtų émės ir kiek „pachalturinės“. Supynės į kamuolių, kaip yra prateč, daugelio personažų siuzetines linijas, bet nepasivarginęs jų išnariplioti ir sudėti taškų. Kita vertus, pasirinktas kaleidoskopinis „gyvenimo nuotrupų“ principas gal ir nereikalauja dramaturginio išbaigtumo. Viskas paliekama senatvės išmintim apdovanoto stebėtojo (ir pasakotojo), t.y. paties Woody Alleno, nuožiūrai.

Beje, išmintis – anaiptol ne senatvės privilegija. Algis Šepridžas (Anthony Hopkins), apie kurio buvusių šeimą ir sukasi filmo veiksmas, pasirodo besas visiškas kvailys. Kartą atsibudus jam toptelėjo mintis, kad jo žmona Helen paseno. Paseno ji, bet, žinoma, ne Algis. Tad negalėdamas susitaikyti su tokia neteisysbe Algis meta žmoną ir pradeda gyvenimą iš naujo. Ne toks jau retas paklydmas vyrų giminėje, bet šiuokart atvirai groteskiškas. Iš namų Algis išeina ne paskui sijoną, o iš principio. Jis ima intensyviai sportuoti, dabintis, lankytis baruose, kur renkasi jaunesnių už jį kompanijos, ir retkarčiais jaučiasi nejaukiai. O kai galiausiai pasirodo išrinktoji, ji pasibeldžia į Alfio duris ne supainiojusi adresus, o atvykusi pagal iškvietimą. Apsimetinėti aktore jai gali prieš kitus, nors galėtų ir nesištengti, nes tikroji Šarmein profesijs parašyta jai ant kaktos. Vis dėlto stebuklinga sekso jėga stumia Alfį į Šarmein glėbi ir į bankrotą. Be to, jis dar tikisi susilaukti sūnaus, o Šarmein tikrai nuoširdžiai nesupranta, koks skirtumas, kas bus kūdikio tévas. Šioje netikrumo būsenoje mes ir atsišveikiname su tiltus sudeginusiu ir jauno konkurento aplandytu Alfium.

Kiti filmo personažai taip pat neučia žemės po kojomis. Pamestoji žmona Helen (Gema Jones) skandina vienatvę viskio taureléje, nusivylusi psichoanalitikais dienų dienas leidžia pas šarlataanę aiškiaregę Kristel, laukia žadamo lūkesčių išsipildymo – „aukšto tamsia-

plaukio“, kaip dainuoja dainoje, – ir neduoda ramybės dukrai Sali (Naomi Watts) bei žentui Rojui (Josh Brolin). Pastarasis svajoja apie rasytojo karjerą, rašo antrajį savo romaną, bet kūrybinės kančios jam

gal Kleopatra, o gal Žana d'Ark. Viskas, viskas dar priešaky, o ko gi žmogui daugiau reikia.

„Gyvenimas – tai bégantis šešėlis“, – Makbeto lūpomis sakė Williamas Shakespeare'as. „Tai kome-

„Kai sutiksi aukštą tamsiaplaukį“

aikių ne prie širdies. Ikvėpimo Rojus ieško spoksodamas pro langą, ten, lange priešais, ir atranda savo mūzą – jauną lengvatikę merginą. Rojui pavyksta ją apžaveti, jis išskiria su Sali, bet stebi buvusią žmoną pro langą priešais. Kūryboje seka kur kas prasčiau, leidykla atmetia Rojaus romaną, tačiau ir vėl sėkmę – karjeros šansą jam pamėtė žiaurus atsitiitinumas. Autokatastrofoje žūsta pokerio partneris, dar niekam nežinomas rašytojas, ką tik pabaigės rašyti romaną. Kodėl gi nepasinaudojus tuo, kas jam neberekalinga, o Rojui gali praverssti? Leidykla sužavėta, tačiau paaikiėja, kad Rojus žiauriai paskubėjo, nes Henris ne žuvo, o guli ištiktas komos, ir tikimybė, kad atsibus, lygi tikimybė, kad liks daržove. Ta akimirką, kai nežinia, kurion pusēn nukris kamuoliukas, nutraukiama ir Rojaus peripetijų gija.

Sali yra prašmatnios dailės galerijos kuratorė, jai patinka galerijos savininkas Gregas (Antonio Banderas), atrodo, kad ir jis nėra jai visiškai abejingas, bet kai Gregas užmezga romaną ne su ja, o su jos bičiule menininke, ižiesta Sali savimeilė neatlaiko. Ji nusprendžia išeiti ir įsteigti savo galeriją, tačiau tam reikia nemažai pinigų, o mama nė už ką nesutinka paskolinti, nes skolinimui esas netinkamas žvaigždžių išsidėstymas, – taip saiko Kristel, turinti, matyt, ir savų sumetimų. Su galerija irgi teks palükėti.

Aukštą tamsiaplaukį sutinka viena Helen. Tiesa, jis žemas, storas, rudas ir nuplikęs. Užtat Helen ir Džonataną jungia dvasinis ryšys, žinojimas, kad jie gyvena ne pirmą ir ne paskutinį gyvenimą. Juk Kristel nustatė, kad praeityje Helen buvo

Bibliografinės žinios

GROŽINĖ LITERATŪRA. LITERATŪROS MOKSLAS

Alchemikas : nemirtingojo Nikolo Flamolio paslaplys : romanas / Michael Scott ; iš anglų kalbos vertė Rasa Krulikauskienė. – 2-oji patais. laida. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2010] (Kaunas : Spindulio sp.) – 303, [1] p. – Tiražas [2000] egz. – ISBN 978-609-403-188-5 (jr.)

Aukso veršis : [satyrinis romanas] / Ilja Ilf, Jevgenij Petrov ; iš rusų kalbos vertė Jurgis Gimberis. – Kaunas : Jotema, 2011 (Vilnius : BALTO print/Logotipas). – 306, [2] p. – ISBN 978-9955-13-280-6

Baimės būsena : romanas / Michael Crichton ; iš anglų kalbos vertė Teresė Aleknavičiūtė ir Giedrė Tartienė. – 3-oji patais. laida. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2010] (Gargždai (Klaipėdos r.) : Print-it.) – 766, [1] p. – Tiražas [2000] egz. – ISBN 978-609-403-195-3

Begalybės : [romanas] / John Banville ; iš anglų kalbos vertė Indrė Žakevičienė. – Kaunas : Jotema, [2011] (Vilnius : BALTO print/Logotipas). – 271, [1] p. – Tiražas [1500] egz. – ISBN 978-9955-13-273-8 (jr.)

Burtininkas : nemirtingojo Nikolo Flamolio paslaplys : romanas / Michael Scott ; iš anglų kalbos vertė Rasa Krulikauskienė. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2011] (Kaunas : Spindulio sp.) – 350, [2] p. – Tiražas [2000] egz. – ISBN 978-609-403-201-1 (jr.)

Intertekstualumas klasikinėje japonų literatūroje : monografija / Dalia Švambarytė ; Vilniaus universitetas. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2011 (Vilnius : Petro ofsetas). – 293, [1] p. : iliustr. – (Opera ad acta orientalia Vilnensis annexa / atsakingasis redaktorius Audrius Beinorius ; t. 1). – Santr. angl. – Tiražas 300 egz. – ISBN 978-9955-33-622-8 (jr.)

...yra papildomų sąlygų... : skaitiniai / Jurgis Gimberis ; [iliustracijos autorius]. – Kaunas : Jotema, [2011] (Kaunas : Spindulio sp.). – 125, [3] p. : iliustr. – Tiražas [1000] egz. – ISBN 978-9955-13-278-3

Juodoji pilis : [detektynis romanas] / Gaston Leroux ; iš prancūzų kalbos vertė Petras Kupčiūnas. – Vilnius : Metodika, 2011 (Gargždai (Klaipėdos r.) : Print-it.) – 319, [1] p. – Tiražas [1500] egz. – ISBN 978-609-444-005-2

Kerėtoja : nemirtingojo Nikolo Flamolio paslaplys : romanas / Michael Scott ; iš anglų kalbos vertė Rasa Krulikauskienė. – 2-oji patais. laida. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2010] (Kaunas : Spindulio sp.) – 414, [2] p. – Tiražas [2000] egz. – ISBN 978-609-403-189-2 (jr.)

Ketinimai : [esė] / Oscar Wilde ; iš anglų kalbos vertė Rima Neverauskytė-Brundžienė. – Vilnius : Metodika, 2011 (Kaunas : Spindulio sp.). – 142, [1] p. – (Gyvenimo knygos). – Tiražas [1500] egz. – ISBN 978-609-444-004-5 (jr.)

Klaudingas įspūdis : romanas / Jeffrey Archer ; iš anglų kalbos vertė Jurgita Jérinaitė. – 2-oji laida. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2010] (Gargždai (Klaipėdos r.) : Print-it.) – 510, [2] p. – Tiražas [2000] egz. – ISBN 978-609-403-192-2

Literatūra = Litteratura : mokslo darbai / Vilniaus universitetas ; redaktorių kolegija: vyriausioji redaktorė Regina Rudaitytė ... [et al.]. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2010. – ISSN 0258-0802

T. 52(2) (2010): Rusistika Vilnensis. – 2010 (Vilnius : Ciklonas). – 167, [1] p. : iliustr. – Str. liet., rus. – Santr. liet., rus. – Tiražas 100 egz.

T. 52(3) (2010): Antikinė literatūra: žanrų ir tekstu interpretacijos problemas = Classical literature: problems of interpretation of texts and genres. – 2010 (Vilnius : Ciklonas). – 115, [1] p. : iliustr. – Str. liet., angl., vok. – Santr. liet., angl., vok. – Tiražas 100 egz.

T. 52(4) (2010): Vakarų literatūros tyrinėjimai = Studies of Western literature. – 2010 (Vilnius : Ciklonas). – 91, [1] p. : iliustr. – Str. liet., pranc., vok. – Santr. liet., angl., vok. – Tiražas 100 egz.

Magas : nemirtingojo Nikolo Flamolio paslaplys : romanas / Michael Scott ; iš anglų kalbos vertė Rasa Krulikauskienė. – 2-oji patais. laida. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2010] (Kaunas : Spindulio sp.) – 397, [2] p. – Tiražas [2000] egz. – ISBN 978-609-403-190-8 (jr.)

Nuo pirmo iki paskutinio žodžio : romanas / Tatjana Ustinova ; iš rusų kalbos vertė Viktorija Šenbergs. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2010] ([Kaunas] : Spindulio sp.) – 413, [2] p. – Tiražas [2000] egz. – ISBN 978-609-403-185-4 (jr.)

Patirties žodynas : populiaroji literatūros fenomenologija / Viktorija Daujotytė ; Vilniaus universitetas. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2010 (Kaunas : Aušra). – 280, [1] p. – Tiražas 300 egz. – ISBN 978-9955-33-614-3

Poziūtį kultūros žmonės / Vladas Žukas. – [Vilnius : Logotipas, 2002]- . – (Prisiminimų puslapiai)

[Kn.] 2 / Vilniaus universitetas. Komunikacijos fakultetas. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2010 (Vilnius : Petro ofsetas). – 626, [1] p. : iliustr., portr. – Tiražas 300 egz. – ISBN 978-9955-33-620-4

Šuns širdis : [apysaka, apskymai] / Michail Bulgakov ; iš rusų kalbos vertė Jurgis Gimberis. – [2-oji laida]. – Kaunas : Jotema, [2011] (Vilnius : BALTO print/Logotipas). – 205, [3] p. – Tiražas [1500] egz. – ISBN 978-9955-13-276-9

Teksto slėpiniai = Implied meanings : lietuvių literatūros studijos : mokslo straipsniai, kritika, lyginamieji tyrimai, metodai : mokslo straipsnių tēstinių rinkinys / [Vilniaus pedagoginio universiteto Literatūrinės teksto analizės laboratorija] ; atsakingasis redaktorius Vytautas Martinkus. – Vilnius : Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2010. – ISSN 1648-6390

[Nr.] 13. – 2010 (Vilnius : VPU I-kla). – 199, [1] p. – Santr. angl. – Tiražas 150 egz.

Tévas Gorijo : romanas / Honoré de Balzac ; iš prancūzų kalbos vertė Vincas Bazilevičius ir Dominykas Urbas. – Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2010] (Gargždai (Kauko r.) : Print-it.) – 446, [2] p. : iliustr. – (Geriausia iš geriausių literatūros klasikų). – Tiražas [2000] egz. – ISBN 978-609-403-198-4

PARENGĖ ALDONA BARODICAITĖ. REDAGAVO GRAŽINA KUBILIENĖ.
LIETUVOS NAC. M. MAŽYVO B-KA. BIBLIOGRAFIJOS IR KNYGOTYROS CENTRAS

Parodos	Pamėnkalnio galerija	Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus Tolerancijos centras	„7md“ rekomenduoja
VILNIUS	<i>Pamėnkalnio g.</i> 1/13 Ramūno Čeponio paroda „Tarp“	<i>Naujarduko g.</i> 10/2 Vaizdo ir garso paroda „Akimirka su Jung Vilne. Iš muziejaus fondų“	Dailė
Nacionalinė dailės galerija	<i>J. Basanavičiaus g.</i> 1/13 Jolantos Kyzikaitės tapybos ir piešinių paroda „Laikinai išvykus“	Žydų kultūros ir informacijos centras	<i>Šiuolaikinio meno centre</i> vokiečių meno ir muzikos scenos žvaigždė Cars-tenas Nikolai, dar žinomas ir <i>alva noto</i> pseudonimu, pristato parodą „ <i>Pioneer</i> “. Tai menininkas, kuris remiasi matematikos, fizikos ir gamtos mokslų teorijomis, pasielkia dizaino efektingumą, leidžia veikti atsitiktinumui – jo darbai tampa efektingi, išgyja atrakciono patrauklumo ne tik dėl intriguojančių idėjų, bet ir dėl fizinio paveikumo. Paroda veikia iki kovo 13 d., SMC (Vokiečių g. 2, Vilnius) dirba antradienį–sekmadienį 12–20 val.
XX a. Lietuvos dailės ekspozicija			
Algimanto Švėgždos (1941–1996) tapyba, grafika, piešiniai			
Paroda „ZOO“ fotografija. Kaunas. Paskutinis sovietmečio dešimtmetis“			
Vilniaus paveikslų galerija	<i>Didžioji g.</i> 31 Vytauto Daraškevičiaus fotografijų paroda „Ispūdžiai iš Kinijos“	<i>Mėsinų g.</i> 3A/5 Aloyzo Stasiulevičiaus paroda „Vilniaus getas“, skirta Lietuvos žydų holokausto 70-mečiui	Modernaus meno centro planuojamuose muziejaus pastato konkursui pa-teiki I etapo projektai (per 60 darbu) bus eksponuojami <i>Energetikos ir technikos muziejuje</i> (Rinktinės g. 2, Vilniuje, www.emuziejeus.lt), nuo vasario 15 iki 19 d. su jais gali nemokamai susipažinti visi norintieji. Muziejaus dirba antradienį–šeštadienį 10–17 val.
Chodkevičių rūmų klasicistinių interjerų Lietuvos dailė XVI–XIX a.			
Jurgio Baltrušaičio memorialiniai baldai			
Vlado Drėmos darbų paroda			
Elenos Kniukštaitės tapybos darbų paroda			
Radvilų rūmai			
Vilniaus g. 22 Paroda „Leonas Lagauskas. Estampai. Piešiniai. 1954–2009 metų kūryba“			
Taikomosios dailės muziejus	<i>Arsenalo g.</i> 3 A Mados paroda „Art Deco stilius (1918–1939)“ iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos	<i>Vilniaus g.</i> 41 Paroda „Lietuvos kinas. 1909–2009“	Teatras
Paroda „Karališkės Viktorijos laikų mada 1830–1900 m.“ iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos			<i>Vasarį 22 d. 19 val. „Menų spaustuvėje“</i> – Beno Šarkos judesio spektaklis „ <i>Vabi sabi vasabu</i> “. Tai retai Vilniuje pasirodančio menininko naujasias darbas, kuriame gausu japonų estetikos ir filosofijos. Režisierius ir atlirkėjas – Benas Šarka.
Paroda „Gotika. Renesansas. Barokas – Valdovų rūmų interjero vertybės“			
Paroda „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų radiniai“			
Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos parodų salė	<i>Šv. Jono g.</i> 11 iki 25 d. – Valentino Kabainskio paroda „Uigyrų kraštas. Neįprasta artima“	<i>Saulėtekio al.</i> 4 Jurgos Lazdanienės tapybos ir koliažų paroda	Kinas
Naujasis arsenalas			<i>Pasinaudokite galbūt paskutine galimybe pamatyti ciklo „Italių kino klasiška“ filmus „Skalvijos“ kino centre.</i>
Arsenalo g. 1 Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorija			
Lietuva carų valdžioje			
Lietuvos valstiečių būties kultūra			
Kryždirbystė			
Paroda „Lietuvos Sentikių bažnyčiai 300 metų“			
Paroda „Žiemos virsmas“			
Senasis arsenalas	<i>Arsenalo g.</i> 3 Lietuvos proistorė	<i>Trakų g.</i> 7 iki 24 d. – Augustino Savicko retrospektyvinė paroda „Akvarėl, grafika. 1958–2010“	KLAIPĖDA
Kazio Varnelio namai-muziejus	<i>Didžioji g.</i> 26 K. Varnelio kūrybos ir kolekcijos ekspozicija	<i>Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos parodų salė</i>	Dailės parodų rūmai
<i>Lankymas antradienį – šeštadienį iš anksto susitarus tel.</i> 279 1644		<i>Šv. Jono g.</i> 11 iki 25 d. – Valentino Kabainskio paroda „Uigyrų kraštas. Neįprasta artima“	VILNIUS
Bažnytinio paveldo muziejus	<i>Šv. Mykolo g.</i> 9 Bažnytinio paveldo muziejaus ekspozicija	<i>Prancūzų kultūros centras</i>	Nacionalinis operos ir baletų teatras
Paroda „Vilniaus bernardinės: kasdienybė ir šventės. Archeologinių tyrinėjimų medžiaga“		<i>Didžioji g.</i> 1 Sigitos Kancevyciaus fotoparoda „Paryžius“	<i>18 d. 18.30 – R. Šcedrino „ANA KARENINA“.</i>
Šiuolaikinio meno centras	<i>Vokiečių g.</i> 2 Paroda „If it's Part Broke, Half Fix it“	<i>Studija-galerija „D'Arijaus papuošalai“</i>	<i>Dir. – A. Šulčys</i>
Carsteno Nicolai paroda „Pionier“		<i>Dominikon g.</i> 7/20 iki 26 d. – Lino Cicėno tapyba	<i>19 d. 18.30 – J. Strauss „VIENOS KRAUJAS“.</i>
ŠMC skaitykloje „Documenta 5“ archyvas		<i>„Juškų Gallery“</i>	<i>Dir. – J. Geniušas</i>
LDS galerija „Kairė-dešinė“	<i>Didžioji g.</i> 3 iki 19 d. – Augusto Bidlauskio kūrybos paroda „Žmogus“	<i>Barboros Radvilaitės g.</i> 6 b iki 26 d. – Stasio Ušinsko paroda „Lietuvos ir Vakarų meno sankirtoje“	<i>20 d. 18 val. – L.A. Minkaus „DON KICHOTAS“.</i>
Galerija „Vartai“	<i>Vilniaus g.</i> 39 nuo 22 d. – Žilvino Kempino kūrybos paroda	<i>VDA tekstilės galerija-dirbtuvė „Artifex“</i>	<i>23 d. 18.30 – M. Theodorakio „GRAIKAS ZORBA“.</i>
„Arkos“ galerija	<i>Aušros Vartų g.</i> 7 iki 19 d. – tapybos paroda „Žvilgsnis į save“	<i>Gaono g.</i> 1 Violetos Laužonytės paroda „Atostogų pažadas“	<i>24 d. 18.30 – G. Donizetti „MEILÉS ELIKSYRAS“.</i>
„Akademijos“ galerija	<i>Piliés g.</i> 44/2 Monikos Furmanavičiūtės paroda „Gravitacija“	<i>Galerija „Actus magnus“</i>	<i>25 d. 18.30 – L. Delibes „KOPELIJA“.</i>
„Titaniko“ ekspozicijų salės	<i>Maironio g.</i> 3 iki 26 d. – jaunųjų Ukrainos menininkų paroda „Genofond. Pinakothek“	<i>Vilniaus g.</i> 39/6 iki 26 d. – paroda „Medis. Metamorfozės“	Nacionalinis dramos teatras
Igorio Janovičiaus tapybos paroda „Context“		<i>Galerija „Koridorius“</i>	<i>Didžioji salė</i>
Šv. Jono gatvės galerija	<i>Šv. Jono g.</i> 11 Paroda „Riboteka“	<i>Vilniaus g.</i> 39/6 Paroda „Meno istorija vaikų akimis“	<i>18 d. 18.30 – Th. Bernhardo „PASAULIO GERINTOJAS“.</i>
Galerija „Znad Wili“	<i>Išganytojo g.</i> 2 / Bokšto g. 4 Reginos Žukauskytės-Budienienės tapybos ir Irenos Žukauskytės juvelyrės paroda „Mudv“	<i>Galerija „Actus magnus“</i>	<i>Rež. – V. Malskis</i>
Galerija „Rašytojų klubas	<i>Užupio g.</i> 2 Paroda „Geltona, žalia, raudona“	<i>Rotušės a.</i> 15 Stasio Povilaičio darbų paroda	<i>19 d. 18.30 – Molire'o „ŠYKŠTUOLIS“.</i>
Galerija „Aukso pjūvis“	<i>K. Sirvydo g.</i> 6 Aušros Čapskytės spalvotos grafikos paroda „Vakarykštės vaivorykštės“	<i>Maironio lietuvių literatūros muziejus</i>	<i>Rež. – I. Bučienė</i>
Marijos ir Jurgio Šlapelių muziejus	<i>Piliés g.</i> 40 Paroda „Lietuviai tautinis ir istorinis kostiumas“	<i>Rotušės a.</i> 15 iki 27 d. – paroda „Čia praskrido angelas“	<i>20 d. 12 val. – A. de Saint-Exupéry „MAŽAS PRINCAS“.</i>
Jurės gatvės galerija		<i>Kauno fotografijos galerija</i>	<i>Rež. – R. Katinskas</i>
„Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija		<i>Rotušės a.</i> 1 / Vilniaus g. 2 Stasio Povilaičio darbų paroda	<i>22 d. 18.30 – 70-ties metų jubiliejaus koncertas „LIETUVA-LIETUVAI“ (ansamblio vadovas – R. Katinskas)</i>
Vilniaus Kauno dailės fakulteto galerija		<i>Menininkų namai</i>	<i>23 d. 17 val. – F. Dostojevskio „IDIOTAS“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Koncertų ir parodų salė		<i>V. Putvinskio g.</i> 56 Kotrynos Daujotaitės kūrybos paroda „Šis bei tas...“	<i>24 d. 18.30 – M. Lemontovo „MASKARADAS“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Koncertų ir parodų salė		<i>Rotušės a.</i> 27 iki 25 d. – Kauno apskrities dailės gimnazijos mokiniai grafikos darbų paroda, skirta gimnazijos 65-mečiui	<i>25 d. 18.30 – M. Krležas „ELITAS (PONAIS GLEMBAJAI)“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“		<i>Galerija „Aukso pjūvis“</i>	<i>26 d. 18.30 – T. Dorsto, U. Ehler „AFÖRBACHAS“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“		<i>K. Donelaičio g.</i> 62 / V. Putvinskio g. 53 Paroda „Zimbabvės skulptūros meistrai“	<i>Rež. – V. Masalskis</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“		<i>V. Putvinskio g.</i> 56 Paroda „Zimbabvės skulptūros meistrai“	<i>18 d. 18.30 – M. Duras „MEILŪŽIS“ (aktoriės B. Mar monospektaklis)</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“		<i>Muitinės g.</i> 4 iki 23 d. – Antano Zinkevičiaus fotografijos	<i>19 d. 16 val. – V.V. Landsbergio „BUNKERIS“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“		<i>Muitinės g.</i> 4 Lietuvos dailininkų sajungos kolekcija	<i>Rež. – V. V. Landsbergis</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“			<i>20 d. 16 val. – A. Skėmės „SAULĒTOS DIENOS“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“			<i>24 d. 18.30 – brolių Presniakovų „HUNGARIUM (LIŪDNAS DETEKYVAS)“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“			<i>Rež. – B. Mar</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“			<i>26 d. 16 val. – „ŠILKAS“ (pagal A. Barocco romaną).</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“			<i>Rež. – B. Mar</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“			<i>18 d. 18.30 – D. Lindsay-Abaire „TRIUŠIO LANDA“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“			<i>19 d. 12 val. – „MANO BATAI BUVO DU“.</i>
„Vilniaus Kauno dailės fakulteto“ Saulėtekis“			<i>Rež. – G. Latvėnaitė</i>

19 d. 18.30 – koncertas „Boogie Night“. Dalyvauja G. Latvėnaitė, A. Šataitė, J. Barčikis, K. Glušajevas	K. Binkio poemą). Rež. ir dail. – R. Driežis	25 d. 18 val. <i>Ilgojoje salėje</i> – A.M. Sluckaičės „ANTIGONĖ SIBIRE“ (pagal J. Anouilh'aus „Antigonę“). Rež. – J. Jurašas	JULIJA“. Rež. – A. Areima (Vilniaus Mažasis teatras)	23 d. 19 val. – vakaras su poetu K. Plateliu. Vakarą veda ir muzikuoją P. Vyšniauskas
20 d. 16 val. – „SELAVY!“ (N. Narmontaitės muzikinis spektaklis)	26 d. 18.30 – V.V. Landsbergio „VILIS“. Rež. – V.V. Landsbergis	25 d. 19 val. <i>Penktojoje salėje</i> – J. Dell ir G. Sibleyro „TEGYVOJA BUŠONAS!“	Šiaulių dramos teatro spektakliai	24 d. 19 val. – J. Maksimowiczius (saksofonai), R. Sviackevičius (akordeonas), A. Gotesmanas (mušamieji, perkusija)
24 d. 18.30 – A. Strindbergo „FREKEN JULIJA“. Rež. – A. Areima	„Menų spaustuvė“	Rež. – R. Vitkaitis	25 d. 18 val. – H. Ibseno „NORA“. Rež. – S. Račkys	25 d. 19 val. – džiazo vakaras „Arkadijus Gotesmanas ir draugai“
25 d. 18.30 – E. Albee'io „TRYS AUKŠTOS MOTERYS“. Rež. – R. Kudzmanaitė	18 d. 19 val. <i>Kišeninėje salėje</i> – C. Graužinio „VISKAS ARBA NIEKO“. Rež. – C. Graužinės (teatras „cezario grupė“)	26 d. 15 val. <i>Tavernos salėje</i> – J. Smuulo „SVĒČIUOSE PAS PULKININKO NAŠLĘ“. Rež. – D. Juronytė	26 d. 18 val. – B. Brechto „PONAS PUNTILA IR JO TARNAS MATIS“. Rež. – A. Pociūnas	
26 d. 12 val. – J. Donaldson „KAS TAS GRUFAS?“. Rež. – A. Gluskinas	19 d. 12 val. <i>Kišeninėje salėje</i> – „PELIUKAS GITAROJE“. Rež. – S. Degutytė („Stalo teatras“)	26 d. 17 val. <i>Penktojoje salėje</i> – D. Danis „AKMENŲ PELENAI“. Rež. – A. Jankevičius		
26 d. 18.30 – M. Ivaškevičiaus „MADA-GASKARAS“. Rež. – R. Tuminas, A. Dapšys	20 d. 19 val. <i>Juodojoje salėje</i> – „ANTIGONĖ (NE MITAS)“. Rež. – I. Stundžytė (teatras „Atviras ratas“)	26 d. 19 val. <i>Mažojoje scenoje</i> – M. von Mayenburgo „BJAURUSIS. SKALPELIOS PŪVIS“. Rež. – V. Malinauskas		
Valstybinis jaunimo teatras	„Menų spaustuvė“	20 d. 19 val. <i>Kišeninėje salėje</i> – „KOKIA ČIA TEISYBĖ?“ („Trupė liūdi“)		
18 d. 18 val. – W. Gombrowiczaus „IVONA, BURGUNDO KUNIGAIKŠTYTĘ“. Rež. – J. Vaitkus	21 d. 16 val. <i>Infotekoje</i> – „PASAKŲ POPIETĖ MAŽYLIAIS“. Pasakas sekā S. Degutytė („Stalo teatras“)	20 d. 18 val. – I. Kálmáno SILVA“. Dir. – V. Visockis		
19 d. 12 val. – J. Erlicko „BILBIETAS IŠ DAN-GAUS“. Rež. – D. Jokubauskaitė (Salė 99)	22 d. 19 val. <i>Juodojoje salėje</i> – PREMJERA! „MIEGO BROLIS“ (A. Jankevičiaus improvizacija R. Schneiderio romano temomis).	20 d. 12 val. – „SNIEGO KARALIENĖ“. Dir. – J. Jankevičius		
19 d. 18 val. – H. Melville'io „RAŠTININKAS BARTLBIS“. Rež. ir insc. aut. – R. Kazlas	22 d. 19 val. <i>Kišeninėje salėje</i> – PREMJERA! „VABI SABI VASABI“. Aktorius ir rež. – B. Šarka	22 d. 19 val. – „NUTO-LĖ TOLIAI“ (pagal P. Širvį). Rež. – C. Graužinės (teatras „cezario grupė“)		
20 d. 12 val. – A. Giniotis „UZÉ DYKAUDIONIS“. Rež. – A. Giniotis	23 d. 19 val. <i>Juodojoje salėje</i> – „SIBILĖ“. Choreogr. – L. Juodkaitė	24 d. 19 val. – „MUZIKANTAI“. Dir. – J. Vilnonis		
20 d. 18 val. – H. Ibseno „ŠMÉKLOS“. Rež. – A. Jankevičius (Salė 99)	23 d. 19 val. <i>Kišeninėje salėje</i> – „NUTO-LĖ TOLIAI“ (pagal P. Širvį). Rež. – C. Graužinės (teatras „cezario grupė“)	24 d. 18 val. – F. Leharo „PAGANINIS“. Dir. – J. Geniušas		
22 d. 18 val. – I. Menchellio „KAPINIŲ KLUBAS“. Rež. – A. Latėnas	24 d. 19 val. <i>Juodojoje salėje</i> – M. Korenaitės „PABÉGIMAS Į AKROPOLI“. Rež. – A. Giniotis (teatras „Atviras ratas“)	25 d. 18 val. – F. Leharo „GRAFAS LIUK-SEMBURGAS“. Dir. – J. Geniušas		
23 d. 18 val. – L. del Val „RAIŠI ŽIRGAI NEŠUOLIUOJA“. Rež. – I. Jonynas	25 d. 19 val. <i>Juodojoje salėje</i> – „ANDRÉ ŠENJÉ“. Dir. – J. Geniušas	26 d. 18 val. – U. Giordano „ANDRÉ ŠENJÉ“. Dir. – J. Geniušas		
24 d. 18 val. – W. Shakespeare'o „JEI TAIP, TAI ŠITAIP“. Rež. – P.E. Budraitis	Teatras „Utopia“	Kauno muzikinis teatras		
25 d. 18 val. – E. Scarpettos „VARGŠAI. ARISTOKRATAI“. Rež. – P.E. Landi	18, 19 d. 19 val. „Menų spaustuvės“ „Juodojoje salėje“ – F. Garcia Lorcos „PUBLIKA“. Rež. – G. Varnas	18 d. 18 val. – C. Colemano „MIELOJI ČARITI“. Dir. – J. Geniušas		
26 d. 12 val. – V.V. Landsbergio „ANGELŲ PASAKOS“. Rež. – V.V. Landsbergis (Salė 99)		19 d. 18 val. – I. Kálmáno SILVA“. Dir. – V. Visockis		
26 d. 18 val. – A. Anros „BESTIJA ŽYDROM AKIM“. Rež. – G. Makarevičius		20 d. 12 val. – „SNIEGO KARALIENĖ“. Dir. – J. Jankevičius		
Rusų dramos teatras		20 d. 18 val. – C. Porterio „BUČIUOK MANE, KEIT“. Dir. – J. Geniušas		
18 d. 18 val. – F. Veberio „KVAILIŲ VAKARIENĘ“. Rež. – M. Polišciukas		23 d. 17 val. – G. Gladkovo „BRÉMENO MUZIKANTAI“. Dir. – J. Vilnonis		
19 d. 18 val. – A.A. Bajor „CHOCHOCHO-CHOPIN“. Rež. – L. Kiežik		24 d. 18 val. – F. Leharo „PAGANINIS“. Dir. – J. Geniušas		
20 d. 12 val. – J. Ščiuckio „SNIEGO KARALIENĘ“. Rež. – A. Ščiuckis		25 d. 18 val. – F. Leharo „GRAFAS LIUK-SEMBURGAS“. Dir. – J. Geniušas		
20 d. 18 val. – E.-E. Schmitto „DVIEJŲ PASAULIŲ VIEŠBUTIS“. Rež. – S. Račkys		26 d. 18 val. – U. Giordano „ANDRÉ ŠENJÉ“. Dir. – J. Geniušas		
25, 26 d. 18 val. – PREMJERA! Y. Ronen „PAMIŠÉLË“. Rež. – L. Adomaitienė		Kauno mažasis teatras		
Oskaro Koršunovo / Vilniaus miesto teatras		18 d. 19 val. – „SU NAUJAISIAIS METAIS, ANA!“ (pagal B. Srbijanovič pjesę „Belgrado trilogija“). Rež. – D. Rabašauskas		
18 d. 19 val. <i>Teatro arenoje</i> – brolių Pressnikovų „VAIDINANT AUKĄ“. Rež. – O. Koršunovas		19, 26 d. 18 val. – „MOKÉK – DUOSIU“ (pagal G. Gugevičiūtės pjesę „Labas gyvenimas“). Rež. – V. Balsys		
19 d. 19 val. <i>Teatro arenoje</i> – W. Shakespeare'o „HAMLETAS“. Rež. – O. Koršunovas		20 d. 12 val. – A. Dilytės „VENECIJOS PASAKA“. Rež. – A. Baniūnas		
24 d. 19 val. <i>OKT repeticijų salėje</i> – M. Gorkio „DUGNE“. Rež. – O. Koršunovas		20 d. 18 val. – L. de Week „MYLIMIAUSI“. Rež. – V. Balsys		
Vilniaus teatras „Lélė“		22 d. 19 val. – „KATYTÉ „P““ (pagal E. Ensler pjesę „Vaginos monologai“). Rež. – V. Balsys		
Didžioji salė		24 d. 19 val. – M. Valiuko „SEPTYNTOLIKA“. Rež. – E. Prakuliauskaitė-Miliuniene		
19 d. 12 val. – Just. Marcinkevičiaus „GRYBU KARAS“. Rež. – A. Mikutis		25 d. 19 val. – A. Dilytės „LAUROS KOSMOSAS“. Rež. – A. Dilytė		
19 d. 18.30 val. – PREMJERA! „PAGAL JURGIJ IR KEPURĘ“ (pagal K. Borutos knygą „Jurgio Paketuriu klaponės“). Rež. ir scenar. aut. – J. Čižauskaitė		26 d. 12 val. – A. Dilytės „SIDABRINIS FÉJOS ŠAUKŠTELIS“. Rež. – A. Baniūnas		
20 d. 12 val. – A. Griciaus „DAKTARAS DOLITLIS“ (pagal H. Loftingą). Rež. – R. Driežis		Kauno valstybinis lėlių teatras		
20 d. 18.30 val. – „GELEŽIS IR SIDABRAS“ (pagal V. Šimkauš eiles). Insc. aut. ir rež. – R. Kazlas		19 d. 12 val. – „NYKŠTUKAS NOSIS“. Rež. – A. Stankevičius		
25 d. 18.30 val. – „VAR DAN TOS...“ (pagal W. Shakespeare'o tragediją „Romeo ir Džuljeta“). Rež. – A. Jalianauskas		20 d. 12 val. – „PASAKA APIE LIETAUS LAŠELĮ“. Rež. – O. Žiugžda		
26 d. 12 val. – S. Siudikos „TRYS PARŠIUKAI“. Rež. – A. Mikutis		ŠIAULIAI		
Mazoji salė		Šiaulių dramos teatras		
19 d. 14 val. – N. Indriūnaitės „MUZIKINĖ DÉŽUTÉ“ (pagal V. Odobevskio pasaką „Miestelis tabokinėje“). Rež. ir dail. – J. Skuratova	20 d. 18 val. <i>Ilgojoje salėje</i> – A. Čechovo „PALATA“. Insc. aut. ir rež. – R. Kazlas	18 d. 18 val. – M. Lado „LABAI PAPRASTA ISTORIJA“. Rež. – G. Padegimas		
20 d. 14 val. – V. Palčinskaitės „BJAURUSIS ANČIUKAS“ (H.Ch. Anderseno pasakos motyvais). Rež. – A. Pociūnas	23 d. 18 val. <i>Parketinėje salėje</i> – „8 KVA-DRATINIAI METRAI“. Rež. – G. Ivanauskas, choreogr. – B. Urbitytė (G. Ivanauskas teatras)	19 d. 18 val. – B. Brechto „PONAS PUNTILA IR JO TARNAS MĀSIS“. Rež. – A. Pociūnas		
26 d. 14 val. – „KIŠKIU SUKILIMAS“ (pagal	23 d. 18 val. <i>Penktojoje salėje</i> – H. Ibseno „ŠMÉKLOS“. Rež. – A. Areima	20 d. 12 val. – G. Solovskio „SKIRIAMAS PRINCESEI“. Rež. – J. Javaitis		
	23 d. 19 val. <i>Mažojoje salėje</i> – S. KANE „4.48 PSICOZĖ“. Rež. – V. Tertelis	20 d. 18 val. – P. Cheneau „L SVEIKATA, PONE!“ Rež. – N. Mironickaitė		
	24 d. 12 val. <i>Penktojoje salėje</i> – „MODERA-TORIAI“. Rež. – A. Kurienius	21 d. 18 val. – Senosios muzikos koncertas. Dalyvauja L. Boulanger (viola da gamba) ir A. De Pasquale's (klavesinas). Programoje A. Corelli, Ch. Simpson, J. Schenck, A. Forqueray, M. Marais, J.S. Bacho kūriniai		
	24 d. 19 val. <i>Mažojoje salėje</i> – D. Lipske-rovo „JELENA IR ŠTURMANAS“. Rež. – S. Paciukas	22 d. 18 val. – P. Shafferio „MEILÉS ELIKSYRAS“. Rež. – A. Lebelėnės		
		22 d. 18 val. <i>Ilgojoje salėje</i> – A. Čechovo „PALATA“. Insc. aut. ir rež. – R. Kazlas		
		23 d. 18 val. <i>Parketinėje salėje</i> – „8 KVA-DRATINIAI METRAI“. Rež. – G. Ivanauskas, choreogr. – B. Urbitytė (G. Ivanauskas teatras)		
		23 d. 19 val. <i>Mažojoje salėje</i> – S. KANE „4.48 PSICOZĖ“. Rež. – V. Tertelis		
		24 d. 12 val. <i>Penktojoje salėje</i> – „MODERA-TORIAI“. Rež. – A. Kurienius		
		24 d. 19 val. <i>Mažojoje salėje</i> – D. Lipske-rovo „JELENA IR ŠTURMANAS“. Rež. – S. Paciukas		
		25 d. 18 val. – H. Ibseno „KAI MES MIRE-NUBUSIM“. Rež. – S. Varnas		
		26 d. 18 val. – P. Shafferio „MEILÉS ELIKSYRAS“. Rež. – A. Lebelėnės		
		27 d. 12 val. <i>Vilniuje, Filharmonijos Didžiojoje salėje</i> – Visai šeimai. „Léles keliauja“. Vilnius styginių kvintetas „Intermezzo“ (meno vad. – L. Treikauskas). Dalyvauja teatro „Léle“ jaunieji aktoriai (vad. – A. Mikutis)		
		VILNIUS		
		Kongresų rūmai		
		19 d. 12 val. – koncertas vaikams „Žiedų valdovas“. Lietuvos kariomenės orkestras. D. Petkevičius (aktorius). Dir. – D. Pavilionis		
		Lietuvos muzikos ir teatro akademija		
		21 d. 18 val. – V. Vitaitės fortepijono klasės magistrantė R. Mikucionytė ir meno aspirantė R. Chačiaturian. Programoje L. van Beethoven, F. Liszt, S. Rachmaninovo kūriniai		
		22 d. 18 val. – Senosios muzikos koncertas. Dalyvauja L. Boulanger (viola da gamba) ir A. De Pasquale's (klavesinas). Programoje A. Corelli, Ch. Simpson, J. Schenck, A. Forqueray, M. Marais, J.S. Bacho kūriniai		
		23 d. 18 val. – „Šveicarijos menininkų portretų programa“. Režisierius J. Tinguelės filmas „Peter K. Wehrli“ (2003 m.)		
		24 d. 18 val. – „Meno klubo“ renginys „Rytų Europos menas ir jo perspektyvos“. Renginio vienėja P. Kolczynska		
		Nacionalinė dailės galerija		
		23 d. 17 val. – knygos „Raimundas Sližys“ (sudarė R. Rachlevičiūtė; „Tyto alba“) pristatymas. Vakare dalyvauja rašytoja V. Juknaitė, literatūros kritikas V. Sventikas, teatrologė A. Martišiūtė, aktorė D. Michelevičiūtė		
		24 d. – A. Valentos romano „Pradžios užkalbėjimai“ pristatymas. Vakare dalyvauja knygos autorius, literatūros kritikė J. Riškutė, dainų autorius ir atlikėjas P. Girdenis ir kt.		
		Vakarai		
		VILNIUS		
		Rašytojų klubas		
		23 d. 17.30 – V. Juknaitės naujos pjesių knygos „Ponios Alisos gimtadienis“ pristatymas. Vakare dalyvauja rašytoja V. Juknaitė, literatūros kritikas V. Sventikas, teatrologė A. Martišiūtė, aktorė D. Michelevičiūtė		
		24 d. 18 val. – koncertas skambinių instrumentų kūrėjai R. Zubovas, birbyninkas D. Klišys bei Čikagos Lietuvų meno ansamblis „Dainava“ (meno vad. ir dir. – D. Polikaitis). Programoje B. Kutavičius, N. Sinkevičiūtės, Z. Bružaitės ir kt. kūriniai</		

„Kai sutiksi aukštą tamsiaplaukį“

Savaitės filmai

Biutiful ****

Tai filmas apie mylanti tėvą, kenčiantį meiluži, užsidariusių savyje vyra ir sūnų, nelegalų verslininką, vienį vyriškį, gyvenantį ne pačioje gražiausioje Barselonos dalyje ir korumpuotoje visuomenėje. Už Uksbalio, skausmingai suvokiančio savo laisvo kritimo būseną, vaidmenį Javieras Bardemas pernai buvo apdovanotas Kanų kino festivalio prizu geriausiam aktoriui, o Alejandro González Iñárritu („Babelis“) filmas nominuotas „Auksiniams gaubliui“ ir „Oskarui“. Personažo vidinę dramą paryškina ir konfliktas su geriausiu vaikystės draugu, kuris tapo policininku. Uksbalis suvokia, kad turi ginti tai, kas jam yra brangiausia... Taip pat vaidina Blanca Portillo, Ruben Ochandiano, Martina García (Ispanija, Meksika, 2010). (Vilnius, Kaunas)

Guliverio kelionės **

Idomu, ką pasakytu nemirtingos knygos apie Guliverio keliones autorius Jonathanas Swiftas, pamatęs naujosios ekranizacijos heroju, kurį suvaidino Jackas Blackas. Kad jis neturi nieko bendra su knygoje pavaizduotu britu ir labiau primena apkūnų amerikiečių komedijų herojų, dėvintį raudonus marškinelius ir sportbačius? Šiaip ar taip, ekranizacijos būna tokios, kokių nusipelňėme. Tad pasakojimas apie rašytoją Lemuelį Guliverį, atsidūrusi Bermudų trikampyne, o tiksliau, Liliputu saloje, kur eilinis vyriškis pasijuto milžinu, yra „sušiuolaikintas“, prikamšytas sudėtingų naujausių technologijų triukų ir, deja, nepretenzingo humoroo. Kadaisė panašūs filmai žadino vaiko fantaziją, dabar kartais atrodo, kad stengiasi ją susnaikinti. Režisierius Robo Lettermano filme taip pat vaidina Jasonas Segelis ir Emily Blunt (JAV, 2011). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai)

Juodosios raganos metai ***

Kryžiaus žygiai, tamplierių ordiną, deginamos raganos – taip dažnas pilietis įsivaizduoja senąjį Europą. Dominico Senos filmo herojai – ritetris Bemenas ir jo ištikimas draugas Felsonas – grįžta į ją po trylika metų trukusio kryžiaus žygio į Šventąjā žemę. Europa siaubia juodasis maras, o personažai pavadinami dezertyrais ir rizikuoją atsidurti kalėjime. Jie neturi kitos išcities, kaip atlikti keistą misiją – nuvežti paslaptinę jauną moterį, kaltinamą sukėlus epidemiją, i tolimą vienuolyną, kur ji bus teisiama. Jų laukia dar viena ilga ir kupina neįtikinų nuotykių kelionė. Pagrindinius vaidmenis filme sukūrė Nicolas Cage'as ir Ronas Perlmanas (JAV, 2011). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai)

Kai sutiksi aukštą tamsiaplaukį ***

Kad ir kokius personažus rodytų Woody Allenas, jis niekad nenori ju teisti. Allenas gali suprasti ir pateisinti pačius keičiausius poelgius ar kvailystes, nes būdamas tikras išminčius žino, kad tokia yra žmogaus prigimtis. Gal todėl kiekvienas Alleno filmas atrodo taip, tarsi jis būtų apie tave ar šiaip mielą ir artimą žmogu. Net jei šie tokie originalai ar siaubūnai kaip keturiaskesišt šešto Anglijos kurto Alleno filmo herojus Alfis, kuris vieną naktį atsibunda ir puola į paniką suvokęs, kad jam liko gyventi labai nedaug. Alfis nusprendžia elgtis taip, kaip visi jo amžiaus vyriškiai: iš esmės pakiesti gyvenimą, t.y. rasti jauną, gražią moterį, kuri nušvies ir sušildys neišvengiamą žengimą į senatvę. Filme pamatysime ne tik Alfio dramą, juolab kad jis turi žmoną, su kuria pragyveno keturiaskesišt metų, sudėtingą šeimos dramą išgyvenančią dukterį... Dar viename Alleno pasvarstyime apie gyvenimo prasmę, mirtį ir žmones siejančius ryšius vaidina Anthony Hopkinsas, Naomi Watts, Laura Linney, Antonio Banderas, Joshas Brolinas, Freida Pinto (JAV, Ispanija, 2010). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai)

Mechanikas **

Jei dar nenusibodo kino odės tobuliems samdomiems žudikams, už kurių pilkos išvaizdos slypi jautri vyriška siela, tai Simono Westo pasakojimas apie vieną tokį, kuris perteikia savo amato gudrybes jaunesniams ir gabesniams, patiks. Pagrindinius vaidmenis sukūrė Jasonas Statham, Benas Fosteris ir Donaldas Sutherlandas (JAV, 2011). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai)

***** – ševedras, **** – pasižiūrėti būtina, *** – geras filmas, ** – būna ir geriau, ** – jei turite daug laiko, * – nickalas

Redaktorius – Linas Vildžiūnas

Atsakingoji sekretorė – Rūta Jakimavičienė

Dailė – Monika Krikštopaitė | **Muzika** – Kamilė Rupeikaitė

Kinas – Živilė Pipinytė | **Teatras** – Sigita Ivaškaitė

Publicistiką – Laima Kreivytė | **Stilius** – Rita Markulienė

Dizainas – Jokūbas Jacovskis | **Maketas** – Vanda Čemerkaite

www.7md.lt – Julijus Lozoraitis

Kino repertuaras

VILNIUS

Forum Cinemas Vingis

18–24 d. – Kovotojas (JAV) – 11, 13.30, 16.30, 19.15, 22 val.

18–23 d. – Juodoji gulbė (JAV) – 11.15, 13.45, 16.15, 19, 21.40; 24 d. – 11.15, 13.45, 16.15, 19, 21.40, 23.59

18–24 d. – Guliverio kelionės (3D, JAV) – 12.30, 15.30, 18.40, 22 val.

Biutiful (Ispanija, Meksika) – 11.50, 15, 18.10, 21.20

18 d. – Kai sutiksi aukštą tamsiaplaukį (JAV, Ispanija) – 16.45, 19.15, 21.40; 19–24 d. – 14.15, 16.45, 19.15, 21.40

18 d. – Be įsipareigojimų (JAV) – 16.30, 19, 21.20; 19–23 d. – 14, 16.30, 19, 21.20; 24 d. – 14, 16.30, 19, 21.20, 23.45

18 d. – Karaliaus kalba (Australija, D. Britanija) – 15.50, 18.20, 21 val.; 19–23 d. – 12.50, 15.50, 18.20, 21 val.; 24 d. – 12.50, 15.50, 18.20, 21.30; 18–24 d. – Ilgo plauko istorija (JAV) – 12.15, 15.20, 17.45; Ilgo plauko istorija (3D, JAV) – 11.30, 14.15, 17 val. (lietuvių k.); 20.10 (originalo k.)

18–23 d. – Labai rusiškas filmas (3D, Rusija) – 20.30; 24 d. – 20.30, 23.15; 18 d. – Juodosios raganos metai (JAV) – 15.20, 18, 20.10; 19–23 d. – 13.15, 15.20, 18, 20.10; 24 d. – 13.15, 15.20, 18, 20.10, 22.15

18–23 d. – Mechanikas (JAV) – 17.45, 20.30; 24 d. – 17.45, 20.30, 22.30

19–24 d. – Megamaindas (JAV) – 12.15 Narnijos kronikos: aušros užkariautojo kelionė (JAV) – 14.40

18–23 d. – Kai apkabinsiu tave (rež. K. Vildžiūnas) – 21.45; 20 d. – 20 val.

19, 20 d. – Eleonoros paslaptis (Prancūzija, Italija) – 13 val.

19 d. – Širdžių édikas (Prancūzija) – 17.15; 20 d. – 21.15

19 d. – Akvariumas (D. Britanija) – 17.45, 20 d. – 16 val.; 21 d. – 20 val.; 22 d. – 19 val.; 23 d. – 21.30; 24 d. – 18.15

19 d. – Kažkur tarp ten ir čia (JAV) – 19.30; 20 d. – 17 val.; 21 d. – 17.15; 22 d. – 21.30

23 d. – 17.15; 24 d. – 19.30

20 d. – Coco Chanel ir Igoris Stravinskis (Prancūzija) – 21.45; 24 d. – 17.30

22 d. – Totalitarinė romanė (Rusija) – 13.30

23 d. – Gyviesiems ir mirusiems (Suomija) – 18 val.

23 d. – Kino vakarai su Izolda – 18.30

Ozo kino salė

18, 19 d. – Dienoraštis (rež. O. Buraja), Perlas (rež. L. Kairys), Tikrovės pinklėse (rež. J. Lingys) – 14 val.

Algimanto Maceino filmai

18, 19 d. – Kad mano namai būtų pilni – 16 val.

21, 22 d. – Išpažinimas – 14 val.

23, 24 d. – Paskutinis – 14 val.

18, 19 d. – Žvėris, išeinantis iš jūros (rež. V. Žalakevičius) – 18 val.

21, 22 d. – Juozas Miltinis. Nežinomas interviu (rež. R. Banionis), Bandymas išsiaiškinti (rež. A. Grikevičius) – 16 val.

21, 22 d. – Duburys (rež. G. Lukšas) – 18 val.

23, 24 d. – Anarchija Žirmūnuose (rež. S. Drungas) – 16, 18 val.

KAUNAS

Forum Cinemas

18, 19, 24 d. – Kovotojas (JAV) – 15.45,

18.30, 21.15, 23.45; 20–23 d. – 15.45, 18.30,

21.15

18–24 d. – Julijos akys (Ispanija) – 16, 19,

21.45

22 d. – O dabar...Ponios ir ponai (Prancūzija, D. Britanija) – 19.15

18, 19, 24 d. – Guliverio kelionės (3D, JAV) – 10.15, 12.45, 14.45

Ilgo plauko istorija (3D, JAV) – 10.15, 13,

15.45; Ilgo plauko istorija (JAV) – 11.15, 14.15, 17 val.

18–23 d. – Labai rusiškas filmas (3D, Rusija) – 18.30, 21.15; 24 d. – 18.30, 21.15, 23.59

20–23 d. – Be įsipareigojimų (JAV) – 15.45, 18.30, 21.15

21 d. – Paskutinis – 14 val.

22 d. – Šeima (Italija, Prancūzija) – 17 val.

20 d. – Paskelbtos mirties kronika (Italija) – 21.30; 21 d. – Raudonoji dykuma (Italija,

Prancūzija) – 17 val.; 22 d. – Muilo vagys (Italija) – 17 val.; 24 d. – Naujasis „Paradi-

so“ kino teatras (Prancūzija, Italija) – 19 val.

Ciklas „Karsono kinas“

19 d. – Baubas ir Co (rež. I. Bereznickas) – 13 val.

26 d. – Azuras ir Asmaras (animacija, Prancūzija, Belgija, Ispanija, Italija) – 15 val.

20 d. – Eleonoros paslaptis (animacija,

Prancūzija, Italija) – 13 val.; Vėžliuko Semio

nuotykių (animacija, Belgija) – 15 val.

Prancūzija) – 17 val.; 22 d. – Juodas raganas metai (JAV) – 20.45; 23.15; 20–23 d. – 12.30, 15.15, 18,

20.45

18, 19, 24 d. – Karaliaus kalba (Australija,

D. Britanija) – 12, 17.45, 23.30; 20–23 d. –

12, 17.45

18–24 d. – Juodoji gulbė (JAV) – 11.45,

18.45, 21.30

Ilgo plauko istorija (JAV) – 14.15, 16.30

Ilgo plauko istorija (3D, JAV) – 10.30, 13.15

18–21, 23, 24 d. – Juodosios raganos metai

(JAV) – 14.30, 19.30; 22 d. – 14.30

18–24 d. – Mechanikas (JAV) – 17, 22 val.

Biutiful (Ispanija, Meksika) – 14.45, 20.30

19–24 d. – Megamaindas (JAV) – 12.15

Cinamonas

18–24 d. – Triu